

"KOVA"
Savaitinis laikraštis
Išleista kas penktą dieną Phil'a., Pa.
Lėidžia
**LIETUVIŲ SOCIALIZMŲ
SAJUNGA AMERIKOJE.**
(Inkorporuota Balandžio 28 d. 1908)

PRENUMERATA:
Metams į visas dalis svieto \$2.00.
Pusel metų ..... \$1.00.
Apparelinais kainos ant užklausoimo.
Redaktorius — K. Vidikas.
Administratoriūs — A. Žymontas.
Su visokiais reikalais kreipkitės šiuo adresu:
"KOVA"
1815 E. Moyamensing ave.
Philadelphia, Pa.

KOVA

"KOVA"
The Lithuanian weekly
Published every Friday, Phil'a., Pa.
by the
**LITHUANIAN SOCIALIST
FEDERATION OF AMERICA.**
(Incorporated April 28, 1908.)
SUBSCRIPTION RATES:
In all parts of the world per year \$2.
Editor — K. Vidikas.
Business Manager — A. Žymontas.
Advertising rates on application.
All communications should be addressed to:
"KOVA"
1815 E. Moyamensing ave.
Philadelphia, Pa.

Organas Lietuviu Socijalistu Sajungos Amerikoje.

No.14 TELEFONO No. PHILADELPHIA, Pa. 4 d. Balandžio (April) 1913 m. TELEFONO: Metas
KEYSTONE MAIN 2958. ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1906, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, Pa. KEYSTONE MAIN 2958.

Artinas Pirmoji Gegužės.

Jau austa pavasaris, atgija iš žiemos miego visa gamta, medžiai ir žolės žydi ir žaliuoja; paukščiai ore skrajoja ir čiulba. Darsi gražiau ir linksmiau. Sykiu su pavasario gražumu ir mėg, darbininkai, turime nors vieną dieną pasigerėti tuo gamtos puikumu — švęsti.

Kaip žinoma, ta diena — tai Pirmą Gegužės.

Daugeliu mūsų gyvenimo aplinkybės nedaleidžia tą dieną nedirbti — švęsti; tat prisieina tik mintimis nuskristi prie tų draugų darbininkų minių, kurie savo darbininkoj šventę eina miestų gatvėmis, nešdami raudonus paparčius, kaip so socializmo ženklus; renkasi į sales, kur kalbėtojai nurodo svarbą tos tarptautiškos darbininkų šventės — suramina ir pastiprina juos idejoj.

Mums, kurie tą dieną dirbame, didelė pareiga butų, kad tos dienos darbą pašvęstume mūsų pačių naudai.

Kaip žinoma, mėg, koviečiai, jau trečią kartą leisime pagražinti gegužinį "Kovos" numerį. Tągi tam papuosimui gegužinį "Kovos" numerio ir vertėtu, kad dabantieji tą dieną sąjungiečiai jos uždarbį pašvęstų idejiniam darbu. Užtai kiekvienas gautų tam tikrą skaitlių gražių "Kovos" egzempliorių ir paskleistų juos tarpe žmonių. Ot koks tai gražus darbas butų atliktas; rodos, kiekvienas nu-uždarbų.

Jau yra užkviesti žinomi mūsų rašytojai ir pieščėjai papuošimui gegužinio "Kovos" numerio; kaip malonu butų, kad tie draugai, kurie negali aktyvišku darbu prisidėti prie to papuošimo, prisidėtų, kaip minėjau, materijališkai — šventės dienos darbu.

Kuopos ir pavieniai lai tuojau reikalauja gegužinio "Kovos" numerio, pažymėdami skaitlių egzempliorių; reikalavimus prišūskite ne vėliau 26 balandžio (April). Mums reikalinga užsakymai išanksto, kad zinotume kiek spaudinti. Kaina, kaip visuomet — 2½ už egz.

Draugai, visi darban! Sąjungę savo spēkas, padarysime didelį, puikų ir naudingą darbą, iš kurio bus nauda ir pasigerėjimas mums ir kitiems.

"Kovos" Administratorius
A. Žymontas.

AMERIKA.

3000 ŽMONIŲ ŽUVO TVANE.

Ohio valst.: Daytono žuvo 200 ypatų, Columbus 350, Venice 32, Chillicothe 25, Zanesvillė 100, Piqua 20; Indianos valst.: Indianapolyj 200, Peru 100; Pensylvanijos valst. 60 ir daugelis kitur.

Da negalima apskaityt visų, zuvusių nuo tvano ir mirusių nuo visokių ligų, paeinančių iš

Medžiagiška blėdis.

Medžiagiškos blėdis šalis turi ir tvano šimtus milijonų dolerių.

Daytone, O., tvanas padarė \$20.000.000 medžiagiškos blėdies; Pensylvanijos valstijoj \$50.000.000.

Geležinkeliams tvanas padarė nuostolių \$30.000.000, nunešdamas ir nuplaudamas tiltus, pylimus ir rėles. Auburne, Saratogoj ir Rochesteryje, N. Y., nemažai namų sugriovė.

Baisi regykla.

Vandens griaujami namai užsidedę. Tokiu budu užsikurė didžiausi gaisrai Daytono, Columbuse ir kituose aptvinusiuose miestuose. Baisi tai buvo regykla. Žmonių lavonais išklota gatvės. Vieni prigirė, išpuatę, pamėlinavę, kiti apdege, sušvilę, tretį kraujuose paskendę, užmušti griuvanciais namais, ketvrti pusgyviai da iš-po griuvėsių vaijoja, šaukias pagalbos.

Taip vadinamieji išgelbėtieji stovi alkani, pusnuogiai sniege, ant lietaus, ant šalčio, ant smarkaus vėjo.

Ką vertelgos daro.

Vertelgos gi naudojasi ir iš tos pasibaisėtinos nelaimės. Pardavinėja duonos svarą po 20 centų!

Ligos.

Ohio ir Indianos valstijoj laike tvano daug prisnigo, kas da labiau apsunokino tvano aukas. Nuo audrų, sniego, lietaus ir šalčio prasiplatino ligos, kurios užmušė kelis šimtus žmonių.

Šaudu plėšikus.

Kariumenė sauguoja aptvinusius miestus. Plėšikų labai daug prisiveisė. Kareiviams įsakyta šaudyti juos. Sakoma, kad Daytono liko milicijos nušauti 3 plėšikai. Šiaip jau žmogų žudysčių buvo 13.

70.000 žmonių Daytono badą kenčia.

Pagelba.

Prezidentas Wilsonas 27 kovo pasiuntė į Ohio patvinusius miestus karės sekretorių Garrisoną, generolą majorą Woodą ir kitus žinovus dalyke gelbėjimo nelaimingųjų. Išsyk prezidentas paskyrė \$350.000 tam reikalui. Garrisonui liepė vartot visas valdžios spēkas jo darbe.

Suvenytų Valstijų valdžia ima \$8.000.000 paskolos pagelbai nukentėjusių nuo audros ir tvano. New Yorko bankos apsiėmė suteikt tą sumą. H. C. Frick aukavo nukentėjusiems \$10.000; John D. Rockefeller \$5.000; New Castle, Pa., miestas \$10.000; New Yorko ke surinkta \$400.000; Chicagoj \$200.000; Baltimorėj \$25.000; Bostone \$70.000; Ohio valstijos įstatymdavystė paskyrė \$500.000 nukentėjusiems.

Daktarai ir "nursės" (sesers mielaširdystės) iš visų pusių važiuoja gelbėt nelaiminguosius, patįs apsimokėdami kelionės lėšas.

Daktarai, maistas, drabužiai ir kiti daiktai negali greit daeiti į vietą, nes tvanas dideliame plote sustabdo traukinių ėjimą.

Tvano priezastis.

Tvanas kilo iš to, kad Ohio upės apygardoje per kelias dienas iš eilės labai smarkiai lijo ir snigo. Ištvinusios upės praplėšė vandens tvankinius-rezervuarus ir užskandino miestus. Da tokio baisaus tvano Amerikoj nuo jos atradimo nebuvo. Tvanas užėjo į Connecticut, sustabdydamas daug dirbtuvių.

SKOLINA CHINAMS \$100.000.000.

Amerikos piniguočių sindikatas skolins Chinijai \$100.000.000, nors valdžia ir atsisakė pagalbėt jiems išrinkt iš Ghinijos tą paskolą.

New York. Columbijos universitetan įstojio chinų generolas Chinfu Wang Shia, vienas iš žymiausių revoliucijos vadų, mokintis politiškių mokslo šakų.

BIEDNI AMBASADORIAI...

Suvenytų Valstijų ambasadorių (pasivintinių) alga yra nedesnė, kaip \$17.500. To yra maža, kad susilygint su riebiai apmokamais monarchijų ambasadoriais. Todėl ir ambasadorius neapsiima gabų, atsakanti žmonės, bet neturtingi žmonės. Taip atsisakė prof. B. Pine nuo Vokietijos ambasadorystės iš priezasties biednumo.

Tokiu budu Amerikai prisieina siųsti ir ambasadorius turtingus, kad ir netikusius žmonės, kurie gali savo pinigų mētyti. Manoma įnešt kongresnan, kad ambasadoriams butų pakelta alga.

WASHINGTONAS LOSĖ IS PINIGŲ.

Majoras Rep. W. Hunter turi pirmo Amerikos prezidento Washingtono užrašų knygele. Ji parodo, jog Washingtonas nebuvo jau taip šventas; mėgdavo iš pinigų palašt kortomis, įsigert ir tt.

MOTERIS BALSUOS NEW JERSEY.

New Jersey valstijos įstatymdavystė buvo nubalsavus "duot moterims ar vyrams", sulaukusiemis 21 metų, pilnas balsavimo teises. Bet dalykas turės išnaujo eit nubalsavimui, nes "ar" įdėta ir nubalsuota neapmastytai; vietoj "ar" dabar bus įdėta "ir".

MIRE DIDZIAUSIAS BANKIERIUS MORGANAS.

Ryme mirė garsiausias pasaulyje amerikonas bankierius piniguočius, kurio turtas siekė \$600.000.000 ir kuris kontroliavo \$2.021.000.000 įvairiuose Amerikos bankuose. Mirė 76 metų amžiaus.

UŽRUBEŽIS.

AMNISTIJOS MALONĖS.

Peterburge iš kalėjimo paleista 890 žmonių, tarp jų tik 30 ar 40 politiškių prasikaltėlių; Masarvoj 700, politiškių labai maži; Kijeve 300, iš jų tris politiškiejie; Odesoj 378, politiškių tik keli; Rygoj 500, polit. 10; Varšavoj 1500, tarp jų ir rašyto-Mostrženskaja.

Kalinyz Osadčij Dvinske pačioje dienoje manifesto pakartė. Abelnai, paprastų prasikaltėlių ir kriminalistų paliuosuota procentai, o politiškių prasikaltėlių tikrai 15 proc. ir tai daugiausiai laikraštinkų ir literatų.

ANDRIJANOPOLIS PAIMTAS.

26 kovo serbai su bulgarais, o dviejų dienų beperstojančio bombardavimo, paėmė Adrijanopolį. Pirmiausiai į miestą ėjo turkai. Bulgariai kelis syk buvo nušuti ir pasitraukė kiek atgal. Šiandien paėmė ir Cavadzovę, turkai padegė arsenalą (ginklų sandėkrovą), krautuves, viešbučius ir tt.

Du serbų pulkai buvo minomis išnaikinti. Bulgarų ir serbų krito apie 10.000.

Adrijanopolyje paimta nelaisvėn 20.000 turkų kareivių. Miestas buvo apgultas per penkis mėnesius.

BULGARIJA IR JUODKALNIJA PRIEŠINASI EUROPAI

Bulgarija atmeta Europos viešpatysčių pasiulytą planą, pagal kurį balkaniečiai turėtų susitaikyti su Turkija. Plane nepripažįstama balkaniečiams piniginio atlyginimo už karės lėšas, ir siuloma jiems mažiau Turkijos žemės, negu jie nori. Juodkalniečiai neklauso Austrijos grumojimų ir bombarduoja Skutari.

Bulgari, po paėmimui Adrijanopolio, pradėjo kelionę į Konstantinopolį, Turkijos sostainę. Rusija persergerėjo bulgarus neiti toliau, kaip iki Cataldza linijų.

Juodkalniečiai ir bulgarai labai pasipiktinę iš Rusijos.

SUFRAGISTĖS UŽDARĖ SOCIALIZISTUS.

Londono sufragistės užkalė duris svetainės, kur Darbo partija laikė konferenciją. Tą padarė dėlto, kad jų neįsileido į konferenciją, bijodami, kad jos triukšmo neiškeltų.

\$37.000.000 VOKIETIJOS ORLAIVIAIMS.

Vokietijos valstybės taryba sudrutinimui vien tik kariškojo oro laivyno skiria \$37.000.000. Sustiprinimui armijos ir laivyno gi padidinta suma ant \$261.250.000. Stovinti armija taikos laiku padidinama iki \$70.000 kareivių. Bet tie dalykai turi pirma pereit per parlamentą (Reichstagą), negu gali įvykti gyvenimui.

DARBININKŲ GYVENIMAS.

HAYWOOD SUARESTUOTAS.

Paterson, N. J. Kad Haywoodas negalėtų sakyti prakalbės straikuojantiems šilkų audėjams, policija pasiskubino jį areštuoti. Suareštavo ir kitą kalbėtoją Lessigą. Trečias, Carlo Tresca, vienas iš pirmųjų straiko vadovų, ištruko nesuimtas ir sakė keliems tukstantiems straikerių prakalbą Haledone, N. J., kur yra socialistas majoras.

Matydamas, kad policija nedaleis jam sakyt prakalbą Patersono, Haywoodas su dideliu minia darbininkų traukė į Haledone, kuris beveik visai susieina su Patersonu. Tik už vieno bloko iki Haledone Patersono policija užbėgo jam už akių ir suareštavo.

SO. BOSTONO CUKERNINKAI, SUKRUSKITE.

Jau nuo pat rudens pradėjo So. Bostono cukerninkai organizuoti į I. W. W. uniją. Cukernės kompanija sumanė pabėgti į Dageidus, kad jos darbininkai, kaip ir turkai, jai, ji tuoj pradėjo prumėti naujus darbininkus. Čia randasi lenkų kunigas, kuris pristato darbininkus, kurie neina pas jį ir prizada buti parapijonais.

Tokiu budu kompanija pradėjo imti į darbą lenkus. Cukernė daugiausia dirba lietuviai. Kada jau priėmė tiek darbininkų, kad užtektų trimis permainoms, tai padarė po 8 val. darbo. Pirmiau darbininkai dirbdavo po 12 valandų, vieni dieną, kiti naktį.

Darbininkai buvo nudžiuge, nes manė, kad kompanija pabijojo, ir išpildė jų reikalavimus. Bet visi kitaip kompanija manė. Ji pramokino naujus darbininkus, kad galėtų atlikti darbą, ir 26 kovo pradėjo atleidinėti senus darbininkus. Tą dieną paleido apie 50, toliau paleis da daugiau. Ji pasakė, kad paleis visus senus darbininkus.

Cukerninkai jums dabar niekas nelieka daryt, kaip tik eiti į straiką! Nes kitaip jus paleis visus, paleidinėjant po kelis. O į jūsų vietą pastatys naujus vergus, kurie da nežino, kas tai yra darbininkų organizacija. Ir jie ten dirbs vėl po 12 valandų į dieną už \$10 savaitėj.

Darbininkai! Stokite į kovą su nepasotinamu kapitalu! Tik vienas už visus, o visi už vieną, ir jūs tikrai laimėsite kovą.

V. K. Mališka.

MALIAVOTOJAMS GERAI EINAS.

New York. 3.000 maliaivotojų ir popierių klijuotojų sugrįžo į darbą, kad 46 darbdaviai davė jiems reikalaujamus pagerinimus.

DARBININKAS APKALTINTAS.

Herkimer, N. Y. Prisaikintųjų teisėjų teismas rado kaltu darbininką Bocchini, kad jis Little Falls straike laike parodė šovės ir sužeidė vieną policistą.

IŠ LIETUVOS.

UŽMUŠĖ PAČIĄ IR PATS PASIKORĖ DEL "AMERIKONKOS" PINIGŲ.

Kibartai, Suvalkų gub. Netoli mūsų miestelio buvo šitoks atsitikimas. Pargrįzdama viena mergina iš Amerikos, perėjo slapta per Prusų sieną ir apsinakvojo Lietuvoje pas vieną ukininką. Įsišnekus apie Ameriką, ukininkas išklausinėjo, kiek mergina pinigų parsineša. Šešis šimtus rublių, atsakė mergina. Vakare merginą paguldė pas pečių.

Sugulus, ukininkas nerimavo, nes 3 sykius ėjo laukan. Trečią sykį išėjęs, ilgai nesugrįžo. Ukininkė ir sako viešniai: — Kas tai yra, kad man taip šalta — visą drebulys krečia. Mergina atsakė: — O man prie cieiaus perdaug šilta — eikite į mano patalą, o aš eisiu į jūsų lovą. Ir įdėvi susimainė. Neuzilgo sugrįžo ukininkas ir su kirvių iš visų įjeų smogė į pas pečių gulinčią... Mergina, išgirdus triukšmą, išdaužė langą ir vidurnaktį nubėgo pas kaimynus. Prasvitus dienai, atbėgo į miestelį, ir pradėjo kraujuose papludusį žmogų, jos vyras — ant augsto užslipęs ir pasikoręs... Tai koki tamsybės ir gobšumo vaisiai!

Užventis, Kauno gub. Pas mus neseniai tapo papildyta žmogžudystė; nežinomi piktadariai nakties laike užmaugė seną žydą ir žydelką ir jų turta išrubavojo.

Vaiguva, Kauno gub. Pas mus da vis lenkišką evangeliją skaito, nors jos žmonės nesupranta. Pirmiaus tos evangelijos klausydavo ponai, bet dabar visi mūsų ponai kasžin kur vėjų išnešioti.

Seredžiai, Kauno gub. Pas mus tankiai buvo žomarkai, tai vagiliams laimė. Žmonės, tai matydami, per valsčiaus susirinkimą padarė nutarimą keliatą patėmytų vagilių į Sibirą išsiųsti.

Pasvalys, Kauno gub. Pas mus ant klebono lauko buvo pastatytas kryžius atminimui spaudos leidimo 1904 m. Dabar nežinia kas tą kryžių nakties laike sulaužė ir išnaikino.

Mažeikiai, Kauno gub. Iš mūsų miestelio pavogė ukininko Civinsko arklį 150 rub. vertės. Vagis, nežinodami, keno arklys, vaziauvo keliu, ir pataikė pro to paties ukininko namus. Bernas pamatęs, užsėdo ant kito arklio ir pavijo arkliavagių, iš kurių vienas pabėgo, o kitas tapo sugautas ir pristatytas pas antstolį viską prisipažino. Pasirodo, kad Purplij kaime besama vėgių lizdo.

Liudvinavas, Suvalkų gub. Mūsų miestelio kai kurie vyrai taip prasigeria, kad neturėdami už ką daugiau begerti vaikos didesnius piemenis ir už degtinę rašo juos į vyrus. Gėda taip elgtis! "R. N."

Suvienytų Valstijų "nauja" užrubežinė politika.

Naujoji demokratų administracija Washingtono nespėjo apžiūrėti savo naujosios raštinės ir pasidžiaugti, kad už šešiolikos metų vėl pavyko atimti tas minkštąsias sėdynes nuo savo priešų-republikonų, — kaip pradėjo formuluoti savo užrubežinę politiką.

Prezidentas W. Wilsonas 11 kovo 1913 m. apskelbė savo garsumą grumojimą Pietinės Amerikos respublikoms, o 18 kovo apskelbė Suvienytų Valstijų poziciją Kinijos paskolos klausime.

Savo nuomonėje linkui Pietinės Amerikos (čia priskaitoma ir Centralinės Amerikos respublikos) respublikų prezidentas Wilsonas apskelbė, kad S. V.-jū valdžia neprijauš jokioms užrubežinėms partijoms, kurių tikslas yra kelti riaušes kurioje nors Pietinės Amerikos respublikoj. S. V.-jū valdžia geidžia, kad tose šalyse būtų tvarka, be kurios negali šalis išsivystyti techniškai, politiškai ir užmegzti tvirtus prekybos ryšius su svetimomis šalimis, o ypatinai su Suvienytomis Valstijomis, kurios galinčios daug gero suteikti savo seserims respublikoms Pietinėje Amerikoje.

Prezidento Wilsono nuomonėje linkui Kinijos paskolos S. V.-jū valdžia atsaisako dalyvauti toje paskoloje, kurią šeši didžiųjų viešpatysčių kapitalistai norėjo naujai Kinijai respublikai įbrukti. Mat, S. V.-jū valdžia buvo pirmu sykiu su kitų didžiųjų viešpatysčių valdžiomis apsiėmusi garantuoti savo šalies kapitalistams, kad paskolinti pinigai nedings.

Mums gerai žinoma, kad S. V.-jū valdžia, budama įrankių kapitalistų kliasos, laike pastarųjų keturių respublikonų administracijų tarnavo visur, kur tik mūsų šalies kapitalistai reikalavo.

Tai 1908 m. pagal norą kapitalistų, kontroliuojančių tabako pramoniją, tapo "išliuosuota" iš po Ispanijos jungo Cubos sala. Mat, kuomet Cuba buvo po Ispanijos valdžia, S. V.-jū kapitalistams nebuvo galima pagal savo norą išnaudoti vietinius gyventojus ir šalies turtais be Ispanijos valdžios užteimimo. Kapitalistų laikraščiai sukėlė didelį triukšmą ir liejo savo juodas asaras ant laikraščių, kad sujudinti S. V.-jū gyventojų jausmus, idant jie eitų išliuosuoti cubiečius iš ispanų prispaudų. Kaip kapitalistai norėjo, taip ir stojosi: užkariauta tapo netik Cuba, bet ir Porto Rico ir Filipinų salos.

1903 m. dėl vertelgiškų ir kariskų tikslų S. V.-jū kapitalistai sumanė kasti Panamos kanalą. S. V.-jū valdžia pradėjo vesti tarybas su Colombijos respublika link parandavimo žemės juostos, kur kanalas manoma kasti. S. V.-jū valdžia norėjo gauti tą žemės plotą už niekingą kainą. Colombijos valdžia gi nenorėjo duotis save apgauti ir atsiskė nuo S. V.-jū geradėjystės.

S. V.-jū kapitalistų agentai sukėlė revoliuciją Colombijos provincijoj Panamoj ir apskelbė tą provinciją nepriugulminga, kaip savistovią respubliką vardu Panama.

S. V.-jū valdžia tuojaus pripažino naują respubliką už gana

tvirtą, kad rėdyti savo reikalus, (o Chin. resp. da ir po šiai dienai po pusantrų metų gyvavimo S. V.-jū valdžia nepripažįsta už galinčią rėdyti šalį). Netrukus S. V.-jū valdžia pasirandavo nuo Panamos respublikos reikalingą žemės juostą už tokią kainą, kokią S. V.-jū valdžia davė.

Nikaraguos, San Domingo, Venezuelos, Peru ir Haiti respublikose S. V.-jū kapitalistai įguldė milžiniškas sumas pinigų. Jei valdžia kurios nors iš minėtų respublikų nedavė savo šalies gyventojus išnaudoti, kaip kad S. V.-jū kapitalistai norėjo, tai tokią valdžia buvo nuverčiama per revoliucijas, sukurstytas S. V.-jū kapitalistų agentų. O jei kur "revoliucionieriams" nepavykdavo nuversti savo šalies valdžią, tuomet S. V.-jū valdžia pasiūsdavo savo kariškus laivus ir jureivius — neva apsaugojimui S. V.-jū piliečių gyvasčių ir turto — ir apreikšdavo, kad esančioji valdžia yra nežmoniška ir todėl turi užleisti vietą naujai, revoliucionijoniskai valdžiai, kuri kariavo už teisybę, t.y., kad S. V.-jū kapitalistai galėtų vietinius žmones išnaudoti be jokio persergėjimo iš vietinės valdžios pusės.

Cubos salai 1902 m. tapo suteikta nepriugulmybė, bet S. V.-jos pasilaikė sau pilną tiesą įsikišti į Cubos reikalus, kuomet tik jie būtų vedami "neatsakančiai", t.y. prieš S. V.-jū kapitalistų norą. Taip va, vos demokratų prezidentas spėjo priimti prisiegi ir senatas užtvirtino W. J. Bryaną valstybės sekretorium (kuris, apart daboji mo valstybės dokumentų, veda visus užrubežinius dalykus), — kaip pastarasis užprotestavo prieš Cubos parlamento priimtą amnistijos bilij, sulygy kurio turėjo but paliuosuoti prasikaltėliai.

S. V.-jū valdžios uprotestavimo motivu (pamatu) buvo, kad Cubos liaudžiai būtų padaryta skriauda, jei būtų paliuosuota iš kalėjimų visi prasikaltėliai. Vienok ištikrųjų S. V.-jū valdžia netiek paiso apsergėt Cubos piliečius nuo įvairių sukčių ir apgavikų, nuo kurių ir S. V.-jū valdžia neapsergėjo savo piliečių (skaityk apie New Yorko policijos skandalus), kiek ji paiso, kad nepaliuosavus sykiu su kitais ir tuos, kurie nubausti kalėjime už tai, kad nurodė, jog Cuba rėdoma per S. V.-jū kapitalistus, ir Cubos nepriugulmybė yra tik muilo burbulas, kad apmonyti cubiečių akis.

Wilsono išreikštas papeikimas Pietinės Amerikos respublikų maištininkams už kėlimą revoliucijų nereikšias, kad S. V.-jū valdžia ištikro nori tose respublikose įsteigti ramybę ir tvarką. S. V.-jū kapitalistai jau turi gana didelę įtekme visose Pietinės Amerikos, ypatinai Centralinės Amerikos, respublikose. Jei jiems kur nepavyko papirkti vietinę šalies valdžią, tai jie sukėlė revoliuciją ir nuvertė tą valdžią, o naująją valdžią tuojaus S. V.-jos pripažino už atsakančią.

Kuomet tai S. V.-jos kiekvieną revoliuciją rėmė, kaip kovą už žmonių teises. Bet dabar, kuomet S. V.-jū kapitalistai turi savo rankose tų respublikų valdžias, kurios duoda savo gyventojus S. V.-jū kapitalistams saivališkai išnaudoti, — jie pastoj revoliucijos priešais, nes revoliucijos jau naikina tų respublikų "gyventojų gerbuvį", t.y. kenkia kapitalistų profito plėšimo darbui.

S. V.-jū valdžia rėmė Pietinės Amerikos respublikų revoliucijas, kuomet jos buvo vedamos S. V.-jū kapitalistų agentų, naujai tų pačių S. V.-jū kapitalistų. S. V.-jū valdžia dabar pasmerkia tas revoliucijas, kuomet tų šalių gyventojai, pajutę S. V.-jū kapitalistų išnaudojimą, nori nuo jų atsikratyti taip-pat, kaip ir nuo savo pirmesnių išnaudotojų.

Tat ištikrųjų S. V.-jū valdžia savo politiką linkui Pietinės Amerikos respublikų nepermainė. Pakeitė tik maską, bet veikė — išnaudoti tas respublikas liko ta pati.

Ir galime tikėtis, kad Wilsono administracija prie pirmos progos, jei tik bus reikalas, įsikiš j tų respublikų reikalus, ko prizadėjo nedaryti.

Ne pro šalį bus priminti Meksikos revoliuciją. Kaip žinoma, F. Madero nuvertė despotą Diazą aciū tam, kad žmonėms žadėjo suteikti reformas, o S. V.-jū kapitalistams da didesnę valią išnaudoti ir įgyti Meksikos gamtos turtais.

Madero neturėjo ganėtinai energijos išvesti gyvenime savo prizadus. Tiesa, S. V.-jū kapitalistams prizadus nepamiršo išpildyti, bet pamiršo pagerinti daug piliečių buvį. Prasidėjo revoliucijos. S. V.-jū kapitalistai jau buvo bepradėdę išnaudoti jiems suteiktą gamtos turtais, bet, užstojus revoliucijoms, reikėjo pertraukti. Sustoję kapitalistų biznesas, sykiu nustojo plaukęs ir profitas.

Tas kapitalistams nepatiko. Jie pradėjo reikalauti, kad Madero greitai, be pasigalėjimo, numalšintų sukilėlius. Madero vis vilkino.

Kapitalistai supykę nuvertė patį Madero nuo prezidentystės ir už jo tokį neveiklumą nužudė jį. Nors išpradžij svietui buvo paskelbta, kad Madero tapo nužudytas per klaidą, iškilus šaudymuisi tarp revoliucionierijų ir maderistų, kuomet jis buvo vežamas iš vienos vietos į kitą, bet dabar pasirodo, kad jo nužudymas iškalno buvo parengtas, ir apie tai žinojo netik generolai F. Diazas ir Huerta, bet ir S. V.-jū pasiantyns H. L. Wilsonas.

Ištikrųjų dabartinė Meksikos revoliucija yra vedama S. V.-jū kapitalistų ir kad taip yra, tai liudija faktas, jog dabartinis Meksikos diktatorius generol Huerta padavadijimus ima ne nuo Meksikos parlamento, bet nuo S. V.-jū atstovo H. L. Wilsono, o šis nuo savo "tėvynės" kapitalistų. Vienok mūsų prezidentas W. Wilsonas tyli.

Juokingiausi, tai Wilsono paduoti pamatai linkui atitraukimo S. V.-jū gvarantijos Kinijos paskoloje. Pamatais buvo tas, kad S. V.-jū valdžia negali gvarantuoti Amerikos kapitalistams, kad jų paduoti Kinijai respublikai pinigai nedings, nes paskolijimas tų pinigų yra kapitalistų privatiskas dalykas, ir S. V.-jū valdžia negali j jį kištis, o jei jau S. V.-jū valdžia turėtų kištis tame dalyke, tai gal prisieiti, beklekuojant tuos pinigus, da pasakyti, kokia valdžia Kinijai tinkamiausia, o tas būtų priešais S. V.-jū demokratiškąją dvasią, ko S. V.-jū valdžia negali dasileisi.

Vienok tikra priežastis yra tame, kad Kinija tai ne Venezuela, Colombija ar kokia kita Centralinės Amerikos šalis su mažai gyventojų. Tai viena; o kita, Kinija yra toli ir, užsimanus ją išnaudoti taip, kaip Pietinės Amerikos respublikas, reikėtų susidurti su ten arti esančiais japonų ir vietiniais chinų kapitalistais. O kur dviejų šalių kapitalistai susiduria, ten tuojaus įžeidžiama ir šalies ir tautos garbė; kur dviejų šalių kapitalistai susipeša už kąsnį aukso, ten reikalinga ir plieninis botagas ir švininis lietas, kad perskirti, o karę vesti taip toli su tokią galingą šalį, kaip Japonija, S. V.-jos da nepajiegia, per tai atsaisako jos nuo įsiskojimo tos naujos bėdos, ką Kinijos paskola galėtų suteikti, ir savo atsiskakymą remia garšiai skambančiomis frazomis. Bet, kad tik S. V.-jū valdžia jaustų, kad galėtų pergalėti Japoniją ir valdyti Kiniją, tai ji be jokių atidėliojimų stengtųsi tvarkyti

Cinijos reikalus, kaip kad tą daro nekuriuose Pietinės Amerikos respublikose.

22 kovo 1913. L. F. d' M-R.

Laiškai iš tolmo krašto.

AKTIVIŠKIEMS REVOLIUCIJONIERIAMS AMNISTIJOS NĖRA.

Jau nuo seniai Rusijos liberalų laikraščiai pradėjo rašyti apie busimąją amnistiją.

Išpradžij priparodinėjo reikalingumą pilnos amnistijos, nes esą tarp nubaustųjų politiškių nemaža mokslo vyrų, dainių, artistų, literatų ir tt., kurie esą labai reikalingi šaliai. Tartum norėdami valdžią įtikinti, rašė, kad 1905 m. tai buvo įsiskarščių metų; tai, girdi, pertai daug netyčioms pakliuvo katorgon.

Tik kairioji darbininkų spauda tylėjo ir tyčiojos iš liberalų. Darbininkų spauda tiesiai sakė, kad negalimas tai daiktas, kad būtų duota pilnų-pilniausia amnistija. Vienok, nežiurint j tai, plati visuomenė tikėjo, laukė tos amnistijos. Laukė, kuomet kalėjimų-urvų asivers duris ir iš ten išeis tų rusių gyventojai.

Ir štai atėjo ta diena. Ir nevienam prisiejo nusivilti savame lukesy. Tiesa, duoda amnistiją, bet kokią. Tai parodij-pasityčiojimas iš amnistijos.

Politiškiejie gavo pilną amnistiją tik nubaustieji sulgy 128 ir 429 str., butent, daugiausiai peržengę spaudos tiesas. Tai redaktoriai, laikraštininkai, rašytojai. Taip-pat administrativiai išstremtiejie gali pargrįžti į savo vietas, o šiaip išstremtiesiems tik metams bausmė sumažinta ir tt.

Nubaustiems sulgy 100, 101 ir 102 str., butent, apkaltintiems prigulejime prie sociališkių-revoliucionierijų ir socialdemokratų partijų ir aktiviai dalyvavusiems revoliucijos judėjime ir politikų palengvinimų nesuteikta.

Kriminalistams, pasmerktiems myriop, mirties bausmė pakeista amžina katorga, katorgininkams viena trečia dalis bausmės numesta, šiaip visiems kitiems kriminalistams veik pilna amnistija duota.

Kaip visame kame, taip ir čia valdžia aiškiai priparodė, kad su žmonių troškimais nesiskaito ir skaitytis susivu nemanoma.

Tokių pasielgimų jinai sakytelė sako darbininkams, kad jokių malonių laukti nėra ko, kad tik savoms spēkoms tegalimi palengvinimai įgyti. Tiktai darbininkai tegali kalėjimų-urvų duris atidaryti. Tiktai jie tegali tėvams vaikus, o vaikams tėvus grąžinti iš Sibiro tyrų.

Artantieji caro giminės 300 metų sukurtųjų apvaikščiojimų, visoj Rusijoj buvo daromos kratos, areštai. Tik vienam Peterburge viena nakčia suminta suvirš 500 žmonių, tarp ko begalė moksleivijų, jų tarpe keliatas ir lietuvių.

Mat, buvo pasklidęs gandas, kad tą dieną darbininkai savaip pasiryžę "apvaikščioti", taigi, kad paralizavus darbininkų spēkas, pradėjo areštuoti visus tuos, kuriuos numanė, kad esą nors bent kiek susipratę. Visi kalėjimai kimšte-prikimšti buvo žmonių.

Kokia toji amnistija nebutų, bet visgi keliatas šimtų ištuko laisvėn; tarp jų yra ir nemažas burelis lietuvių. Taip užpereitais metais iš Rygos miesto buvo išsiusta keturi lietuviai: J. Dumša, Turla, Molis, Poška; nudaen jau jie iš Sibiro bus grąžinti. Ir — daugelis mums nežinomų.

Jiems visiems reikalinga pašalpa. Aukos jau seniai buvo renkamos išstremtųjų pargrįžimui ir šiandien vis teberenkamos. Taip, gražiai kai-kurie iš ten, kur šalto Amuro vandens ban-

guoja, bet ir ilgiaus. Juk keliai Sibiran vis neišardyti. Šiandien grąžina, bet kas pasakys, kad ryt-poryt vėla juos iš mūsų tarpo neišraus?... Juk atmainų — jokių. Da vis dvigalvis arelis skraido, da vis nakties paukščiai skraido ir neišpasakytas balsais klykauja. Da vis sauja dykaduonių sauvaliai viešpatauja, o darbo žmonių tarpe bado šmėkla tebesiaučia...

J. B-dis.

"Kapitalistiškas" moraliskumas.

"Forwarde" idėta šioks straipsnis klausime "kapitalistiško" moraliskumo:

Vienas gerai žinomas socialistas laike savo prakalbos iš neapsižiurėjimo pasakė, kad sabotazas (gadinimas darbdavių turto) yra nemoraliskas. O, kaip jį pradėjo bombarduoti mūsų protiški kudukiai! "Nemoraliskas", jie rėkė, "tai reiškia nesutinka su kapitalistišku moralizmu! Ir tu, įžymus socialiste, nesigėdijji stovėti už supuvusį buržuazijos moraliskumą?" ir tt.

Net skaityt darėsi baisu visas tas rašytas "bombas", kurios buvo mėtomos į tą draugą kalbėtoją.

Vienok visas atsitikimas buvo ne daugiau, kaip paprastas nesuipratimas, dailiai sakant.

Pirmiausiai, kapitalistiškas moraliskumas neturi savyje nieko tokio, kas jį padarytų specialiskai kapitalistišku moraliskumu; o antra, tas moraliskumas nėra jau toks niekai, net jeigu viso svieto kapitalistai j jį tiki.

Dešimtis prisakymų, kuriuos, anot Biblijos, Dievas davė žydams per Maizį, turi savyje visą kapitalistišką moralizumą.

Ar Maizis buvo kapitalistiškas pamokslininkas? Ne. Neigi buvo joks kapitalistas tarp žydų, kurie klajojo po tyrus, įsiekodami maisto ir apsidengimo.

Simitai, gal vėkstanieji tų pirm negu žydai gavo dešimt prisakymų, tas pats moraliskumas buvo garsinamas tarp visų Azijos gyventojų, o tuo laiku nieks nei nežinojo, kas tai yra kapitalistiškas moraliskumas.

Tas pats moraliskumas buvo skelbiamas, kada viešpatavo feodalizmas (baudžiava) visose Europos šalyse.

Amerikos indijonai ir pusiau-laukiniai Afrikos negrai pripažįsta tą patį moraliskumą, ką ir mūsų gerbiamoji buržuazija, bet jie jį užlaiko daug geriau. Rusijos kaimiečiai, kurie anaipol nėra kapitalistai, pripažįsta tą pačią moraliskumo rūšį, kaip ir mūsų gerbiamasis Rockefelleris (didžiausias milijonierius).

Tokiū būdu, mūsų moraliskumas suvis nėra specialiskų kapitalistų moraliskumu. Žmonių giminė jį išpažino ir gyvenime jį užlaikė daug tukstančių metų pirm, negu kapitalistiškos draugijos surėdymus parodė ant žemės kamuolio.

Galima tą moraliskumą vadinti "senovės moraliskumu", "senoju moraliskumu", bet nežaiskite jį — nevadinkite jį "kapitalistišku" moraliskumu.

Ramiai apsvarstyk mūsų senąjį moraliskumą, o nerasi jame jokio blogo. Suvienyta išmintis visų pasaulio tautų per dešėtus tukstančių metų negalėjo išrasti geresnio nei praktiškesnio moraliskumo, ir labai gali būti, kad tas pats senasis moraliskumas egzistuos ir tarneus žmonijai net ateityje.

Senovės moraliskumas laiko žmogūdystę ir vagystę už didžiausias nedorybes. Ar yra ant žemės kamuolio bent viena žmogūdysta, kuri tvirtintų, kad žmogysta, kuri tvirtintų, kad Net anarchistai ir tie tą pripažįsta. Ir nėra abejonės, kad ateityj žmonės taipgi tą nuo-

dėmę laikys už didelį prasižengimą.

Sakoma, kad vagystė yra laikoma už nuodėmę todėl, kad dabartinis draugijos surėdymas yra išbudavotas ant privatiškos nuosavybės, bet tas pasakymas teisingas tiktai iš dalies.

Senovės parapijinėse komunose, kur žemė ir visi žemės vaisiai prigulejo visiems, — buvo daiktu, laikomu, už grynai privatišką nuosavybę; ir vogti tuos daiktus skaitėsi prasižengimu.

Socialistiškame draugijos surėdyme taipgi bus daiktų, kurie skaitysis už privatišką nuosavybę, ir jeigu vienas pilietis pavogus kito piliečio pypkę, jis tikrai prasižengs.

Po teisybei, moraliskumas socialistiškame surėdyme liksis tas-pat, bet tada bus labai mažai progos papildyti nuodėmę.

Dabartiniame laike socialistai nepripažįsta privatiškos nuosavybės, bet nepripažįsta tik teorijoj. Bet kiekvienas jų — net tie, kurie su panieka žiuri į kapitalistišką moraliskumą — yra priversti pripažinti ją praktikoje.

Karščiausias revoliucionierius suokus, radęs savo kišeniuje ranką savo kaimyno. Raudoniausias socialistas neduos rankos ypatai, kurios reputacija yra vagies reputacija.

Ar tas nereikšias, kad seną moraliskumą mes vis išpažįstame praktikoje? Žinoma, kad taip. Labai gerai tad. Todėl pakol tu jį pripažįsti ir prisilauki jo ir nori, kad kiti jo prisilaikytų, nevadink jį kapitalistišku moraliskumu, nes jis yra tavo locnas moraliskumas.

Senovės moraliskumas uždraudžia žmogui neteisingai liudyti prieš artimą; reikalauja, kad jis guodotų savo tėvus; užgina pageidaut artimo moteries; liepia neužkabint, nesuivyliot merginų. Ar jųs tikite, kad bus kada laikas, kuomet žmonės neatkreips jokios atidos į visus tuos reikalavimus senojo moraliskumo?

Vargas su mūsų senoju moraliskumu yra ne tame, kad jis mums neatsako, bet tame, kad jo neužlaikome tinkamai. Vargas su mūsų senu moraliskumu gludi ne tame, kad buržuazija perdaug jį garsina, bet kad ta pati buržuazija atkreipia mažiau atidos į jo pildymą, negu tie, kuriems ji sako pamokslus apie moraliskumą. O didžiausias vargas randasi tame, kad aplinkybės ir sąlygos, kuriose mes gyvename, nedaleidžia mums gyventi pagal reikalavimus senojo mūsų moraliskumo.

Ateitis neatnės mums kito moraliskumo, bet sutvers naują sąlygas, kurios duos progą kiekvienam draugijos nariui gyventi ir veikti taip, kaip senovės moraliskumas reikalauja.

PRIESINGA NUOMONĖ.

Į tasias nuomones taip atsako Wm. Thurston Brown:

Kada socialistai ar unijiniai darbininkai tvirtina, jog kapitalistų moraliskumas nėra darbininkų kliasai šventas kovoję už gyvenimą ar dėl pasiilusavimo nuo kapitalizmo, — jie neturi mintyje Maizio įstatymų, ir tų įstatymų jie nelaiko už kapitalistišką moraliskumą.

Jie turi mintyje doros įstatymus, kurie paeina iš kapitalistiškos nuosavybės.

Kapitalistų moraliskumo įstatymai gali but išreikšti viename sakinyje: "Privatiška nuosavybė išdirbystės ir susinešimo įrankių yra šventas, ir peržengimas to principo yra nemoraliskas, net kriminaliskas".

Tame sakinyje yra beveik viskas, ką kariaujantis proletarijatas turi omenėje, kalbėdamas apie kapitalistišką moraliskumą.

Ir nei vienas žmogus negali tapti socialistu, jei jis neatmeta to kapitalistiško moraliskumo. Socializmas laiko už savo tikslą panaikint tą principą.

Siandieną pažangūs žmonės kitaip supranta moraliskumą, negu kad Maizio prisakymai prisko. Progresyviškai žiurint, moraliskumu reikia vadinti ne tą, ką dievo ar bažnyčios prisakymai liepia, bet tą, ką didžiama žmonių ištikrųjų tuo ar kitu laiku daro.

Zodis "moraliskumas" paeina iš lotynų kalbos iš "mos, moris", kas reiškia "paproty". Pas tu-las laukines tautas buti mora-lisku reiškia prisiilaukti ypatis-ku ir draugijinių papročių, ku-riuos jos užlaiko.

Šių dienų moraliskumas nėra užvertas bažnyčių mokinimuose neigi valstybių įstatymuose, bet žmonių papročiuose, kurių di-džiama prisilaiko.

Siandieninė draugijoje nėra skaitome už nemoraliską didelę vagystę; tikta maža vagystė pasmerkiama. Siandieną mora-liskumas nedraudžia meluoti, kada iš melavimo yra tikrai di-delė nauda. Neigi mūsų dienų moraliskumo įstatymai pasmer-kia žmogūdybę, kada ji yra at-liekama ant milžiniškos papė-dės, pav., laike karių arba dirb-tuvėse, kasyklose ir ant gele-žinkelių.

Pagal Maizio ir bažnyčių įsta-tymus, nemoraliska yra pagei-dauti moteries ar turėti su ją ly-tiskus susinešimus, jeigu vyras nėra pagal tam tikrą formą val-diškai ar bažnytiniai su ja su-rietas.

Labai abejotina, ar žmonės visada laikys už gerą tokius "moraliskus" padavėjimus šia-me dalyke.

Garsi švedė rašytoja Ellen Key sako: vienpatystė yra pro-fesija teoretiku, tuo tarpu gi daugpatystė yra praktika di-džios didžiūmos.

Ji pasakoja, kad didžiama Švedijos gyventojų pradeda ly-tiskus ryšius be jokios legališkos ceremonijos, o Vokietijoje yra beveik tas pats.

Vienas francūzų visuomenišk-ų klausimų žinovas sako, kad abelnai devyniuose sykiuose iš dešimties legališkas šliubas yra tikta patvirtinimas laisvo ryšio, jau buvusio tarp vyro ir mote-ries ir merginos.

Taip kad Maizio įstatymai ne-perstato nei lytiško moralisku-mo.

Be ir negali buti tam tikrų pastovių moraliskumo įstatymų. Moraliskumo negali nusakyti nei valdžia, nei bažnyčios, net nei visuotinas balsavimas, kaip kad negali nei valdžia, nei baž-nyčia, nei visuotinas balsavimas nusakyt bijologiškų (paliēcian-čių gyvenančius daiktus) įstaty-mų, nei socijologiškų įstatymų. Kaip bijologiški ir socijologiš-ki, taip ir morališki įstatymai priguli nuo gyvenimo reikalų, nuo evoliucijos ir nuo aplinky-bių.

Trumpai sakant, tas yra mora-liška dėl žmonių kliasos, kas yra butinai reikalinga jos gyve-nimui arba išlikimui jos pačios evoliucijinėje kovoje.

O kas link lytiško klausimo, tai žmonės nėra laimingesni že-nybiniame gyvenime jau dėlto, kad jie yra visam amžiu suris-ti tam tikromis apeigomis.

Ko butinai reikia šeimyniško gyvenimo laimei, tai laisvės ir vyrui ir moterei, ekonomiškos neprigulmybės nuo viens kito ir ypatisško patraukimo prie kits kito.

Kur socijalistai turi prisilai-kyti tulų kapitalistiško moralis-kumo punktu, o kur ne, — tai socijalistų taktikos klausimas. Bet kiekvienam socijalistui tu-rėtų but aišku, jog jis turi ko-vot prieš moraliskumą, išplau-kiantį iš kapitalizmo.

Man rodos, kad, perskaitant tas dvejas nuomones apie kapitalistišką moraliskumą, pa-matome tą klausimą gana aiš-kiuje šviesoje. N. J. P. M.

Vokietijoje yra 32000 kooperati-viškų draugysčių.

Linotype.

Kaip tik perėjo visuotinuojų Sąjungos balsavimu, kad būtų nupirkt linotype (raidėms sta-toma mašina), tuojau sąjungie-čiai pradėjo klausinėti Adminis-tracijos, ar jau greit turėsime mašiną.

Galvota buvo šiaip ir taip: kaip ir kokiū būdu pirkti Są-jungai nutartą mašiną? Galų gale, suėjus Turtų Kontrolės Komisijai, L. S. S. Sekretoriui ir Administratoriui, nutarta pirkti savais pinigais (be jokios paskolos), kas jau ir padaryta.

Daug buvo visokių susirašinė-jimų, važinėjimų ir nesmagumų, kol gavome mašiną. Bet dar-bar jau visa baimė ir visokie nesmagumai pirkime ir parga-be-nime mašinos užsibaigė. Ma-šina jau dirba.

Sis "Kovos" num. jau statytas mašina. Ir kaip išrodo, su pa-gelba mašinos mėš galėsime daug daugiau padaryti produk-to ir daug gražiau "Kova" iš-rodys: visuomet bus aiškios ir gražios raidės ir skaityti sma-giau.

Visi dokumentai link mašinos yra padaryti ant vardo Lithu-anian Socialist Federation of America. Ant dokumentų yra parašai: Pild. Komiteto, Sekreto-rius ir Administratoriaus-izdi-ninko.

Mašina pirka, pasikalbėjus su ekspertais-žinovais to daly-ko; paimta model 5. Kol-kas turime dvejas raides: mažesnes ir didesnes — 8 ir 10 punktu. Mašinos kaina — \$3.150.00, bet prie to reikėjo pirkti motorą, elektra varomą, tam tikrą gazi-nį pečių metalo ištirpimui ir me-talą; už tuos dalykus užmokė-jome visus pinigus, o mašina ir vienos raidės paimta ant išmo-kėjimo.

Taigi dabar mėš, draugai, turėsime naujausios mados spaustuve, pagal technikos rei-ka-lavimus; užtat nuo šio laiko visus spaudos darbus padarysi-me umai ir gražiai; sąjungie-čiams kitur su spaudos darbais nereikės kreiptis. Taip vien tik į savo spaustuve.

"Kovos" Administratorius
A. Žymontas.

DRG. ŽIVATKAUSKO PASI-AIŠKINIMAS.

Garbi "Kovos" Rėdyste: — Prašau duoti man vietos at-sakymui ant man užmetamų da-lykų.

"Kovos" N. 8 ar 9 patilpo straipsnelis, jei neklystu, P. K. tyrinėjimas apie mano agitaciją už T. Rooseveltą ir Gilių.

Kas link Roosevelto, tai aš vi-sai neturiu ant tų žaunų atsak-kyti, ba su tokiais žmonėmis aš visai nenoriu nieko bendro turė-ti, kurie, kaip kad mačiau — tik nepamenu, ar "Kovoje" ar "Ke-leivijoje", — rašė, kad aš Law-rence, Mass., kalbėjęs už Roose-veltą, arba kaip "Kovoje" kad rašė, kad aš pinigų paėmęs nuo Roosevelto ir dirbęs už jį, — ant tokių žaunų visai neatsakau ir nebandysiu niekada atsakyti, ba da taip žemai nėsu nupuolęs, kad su tokiais bandyčiau polemizuoti.

Bet kas link Giliaus, tai kitas dalykas. Su Giliu buvo ši-taip, antrą pasakius, tas yra tiesa, kaip buvo tame straipsne-lyje minėta, kad aš raginau lie-tuvius balsuoti už Gilių tame susirinkime.

Zinoma, aš buvau prašytas, man pabaigus kalbėti, kad aš da antru syk kalbėčiau ir pa-raginčiau lietuvius, kad balsuo-tų už Gilių, ką aš ir padariau, t.y., kaip prakalbos pasibaigė, tai aš vėl atsistojęs pasakiau kelis žodžius ir paraginau, kad bal-suotų už Gilių, bet pasakiau, kad aš neraginau, kad balsuotų kaip už demokratą ar republi-kaoną, bet kaip už lietuvi: kad mėš galėtume savo lietuvi pas-tatyti į tokį augštą urėdą, kaip

"Sheriffo", tai mums, lietu-viams, būtų didelė garbė.

Ir aš siandien nesijaučiu, kad aš bučiau ką blogo pasakęs, ir jei kitą syk toks dalykas pasi-taikytų, ir vėl manęs paprašytų tai tą patį mieliai padarysiu žinoma, jei nebus lietuvis an-to pat urėdo iš Socijalistų parti-jos pastatytas. Bet niekada ne-raginau ir neraginsiu balsuoti, kaipuo už demokratą arba repu-blikoną, bet tik kaipuo už lietu-vi. Tai tiek turiu apie tai pa-sakyti.

F. Živatkauskas.

Redakcijos prierasas. "Kova" niekad nesakė, kad drg. Ži-vatkauskas būtų už pinigus agi-tavęs už Rooseveltą.

Drg. Živ. priešrinkiminėse prezidentinėse prakalbose saky-davo: kas bijote balsuot už So-cijalistų partijos kandidatus, ga-lite balsuot (ar balsuokite) už Roosevelto partijos kandidatus.

Kaip socijalistas, drg. Živ. neprivalėjo savo kalboj daleist balsuot už nesocijalistus.

Taigi iš tų "daleidimų" ir ki-lo gandai, kad, galbut, čia įeina ir piniginis klausimas. "Kova" taip ir pastebėjo, kad "eina gan-das", vienok niekad netvirtino, kad tikrai drg. Živ. yra parsisa-męs Rooseveltui.

Drg. Živatkauskas vistiek pra-sikalto prieš socijalistų taktiką,

ir ragino balsuot už lietuvi nesocijalistų vietoj už socijalistą ne lietuvi. Gal vietiniams lie-tuviams ir būtų garbė išsiritnt sau lietuvi šerifą, vienok stačiai sakome, kad lietuvis demokra-tas patiems lietuviams daugiau gero nepadarys už nelietuvi, o socijalistą.

SUŠALDYTAS, O POTAM ATGAIVINTAS.

Maskvos universiteto profes-orius Bachmetjevas atrado, kad gyvunus galima sušaldyti, o po tam atgaivinti be jokio blo-tajems. Savo pirmesnius bandy-mus darė su vabalais ir šalta-kraujais gyvūnais.

Peteliškės buvo įdėtos į sudy-ną, kuriame oras buvo 23 laips-nių šalčio pagal C. gradusninką (vartojamą Europoje). Skjstima-mas tuojau sušalo ir visi gyvas-ties veikimai apstojė, ir pete-liškė, taip sakant, buvo "sušalu-si iki mirčiai".

Prof. Bachmetjevas atrado, kad per lengvą ir atsargų šildy-mą peteliškė galima atgaivinti, pradand atšildyti nuo 10 laips-nių šalčio.

Paskui mėgino šiltakraujus gyvunus. 200 bandymų išviso padarė ir veik visi buvo pasek-mingi. Šikšnosparniai sušaldyti buvo laikomi "numirę", per daug savaičių, o po tam visai atgaivinti tapo.

Iš "N. Y. Call" — — — — n.

MOKSLIŠKI KLAUSIMĖ-LIAI.

Deimantas yra tikta susikris-talizavusi medžio anglis.

Kiaušinio baltimas ir baršku-tės gyvatės nuodai susideda iš tiek-pat ir iš tokių-pat chemišk-ų elementų.

Vandendario (hidrogeno) ga-zas yra be kvapo; nitrogeno ga-zas taipgi be kvapo; bet, kada juos suvieniji, pasidaro amoni-ja, kuri turi labai stiprų kvapą.

Varis, kuris neturi kvapo, ir cinas, kuris taipgi neturi kvapo, ištirpdyti ir sumaišyti, padaro misingį, kuris jau turi kvapą.

Kodėl taip yra? Aiškinama, kad todėl, jog ato-mai yra kitioniškoje tvarkoje link viens kito molekuloose skirtingų medžiagų.

Kelios savaitės atgal New Yorke buvo išstatytas parodon duonos bakanas pustrilyktos pė-donos ilgio, trijų pėdų pločio ir šešių pėdų storumo, sveriantis 300 svarų.

KANKINYS.

PAGAL A. KUPRINĄ.

Pasaulis pilnas kankinių. Kenčia jauni, kenčia seni; kenčia vyrai, kenčia moteris. Kam-nekam, bet jau kankynėms priežasčių daug. Vie-šok iki šiol mėš papratę girdėt daugiausiai mo-terišką balsą; sakysite ne? Reikėtų tik negyvent-iamie vargamine pasaulyje, kad negirdėt mote-rių balso. Sakysite: jos neturi balso, tik reika-ujau! jos prislėgtos gyvenimo našta ir prie to la vyrai... o, jos kenčia!

Nesiginčysiu. Vienok yra daug didesnį kankiniai, kurie kenčia ir balso neturi. Neti-ėsitė? Štai faktas.

Anądien įeinu į priemenę pažįstamo savo Iraugo-advokato. Nusipurtęs dulkes, buvau be-žinas į vidų, bet staiga išgirdau smarkų ginc-i-mąsi. Instinktyviškai sustojau, nes mano dva-ia pajuto ką-tai neaprasto. Aš klausiu:

— Ką? Jūs sakote reikalinga priežastis? O "skating-rink'as" (vieta važinėjimuisi ant koji-nių ratukų. Rd.) ar ne priežastis?

— Pavylykite, gerbiamašis... Mėš kits kito nesuprantame. Įstatymuose aiškiai nurodyta jenkios priežastis, vedančios prie persiskyrimo.

Tai punktas pirmas: pradingimas vieno kur-nors iš vedusių. Tai, rodos, prie jūsų nepritaikoma?

— Tas tiesa. Aš ir mano pati nuo pat ves-tuvių dienos neperiskiriame.

— Gerai. Toliaus. Negalėjimas vieno iš ve-tusių...

— Atsiprašau! Ketvertas vaikų: — tris ber-tukai ir viena mergaitė, visi kaip kalakutai.

— Labai gerai. Dabar: beprotystė, užkre-čiama liga, politiška mirtis...

— Ne, ne! Viskas geriausioj tvarkoj.

— Ant galo: Neistikimumas vieno iš ve-tusių. Pritaikoma?

— Neikiek. Gyvenu taip, kaip privalo kiek-vienas gyvent. Taip, visa tas niekai. Svarbiau-sia — "skating-rink'as".

— Atleiskite, nesuprantu.

— Aš ir pats matau, kad nesuprantate. Tik-jūs nepertraukite manęs, aš viską išaiškinsiu iš-eilės. Kitaip jūs mane savo juridiškais tinklais visai supainiosite.

— Klausau.

— Na, štai kas... Nuo ko čia pradėt? Ve-dęs aš, žinote, penkiolika metų. Turiu sau ka-pitalą, kad ir neperdideli, bet ir nemažą. Pre-kyboje vedu visokius dalykus, keliatu upių plau-kiuoja mano garlaiviai, esu nariu poros bankų valdybų, turiu porą dvarų ir tt. Dalykai, nėra ko dievą rustint, eina vidutiniškai.

— Ko da geriau. Kad tik kiekvienas taip... "eimyna" nenuskriausta. Vaikai auga tvirti ir linksmi. Pati — pirmo skryiaus gražu-mo, pagelbininkė darbuose, puiki motina, geriau-sia moteris, teisingiausio pasielgimo.

— Viskas kuo-puikiausiai! Kokių-gi velnių, — atleiskite, — jums svajot apie persiskyrimą?

— Palaukite, palaukite. Mano pačioje ir yra visa priežastis. Suprantate... duokite, aš jums į ausį pasakysiu... ji turi vieną silpnybę...

— Ai-ai-ai! Kaip gaila... Nejaugi paveldė-tiną?

— Pavylykite, ką jūs norėjote pasakyt?

— Taigi apie tą nelaimingą silpnybę. Gir-tuoklystė?

— Ak, tu, viešpatie! Nieko panašaus. Ma-tote: ji sekiojoja madų. Ir čia jau nebesilpn-ybė, bet, tiesiog pasakysiu, liga... Jeigu tik jūs žinotumėte, kiek aš, kankinys, nuo jos priken-tėjau!... Ne, labai dėkingas... vandens nereikia... dovanokite... aš pats žinau, koks netikęs reginys matyt verkiant tokį hypopotamą, kaip aš... tuo-juas pereis... viskas gerai...

Nemanykite, kad aš jau į nepavėliju puikiai apsiręngti. Visos Paryžiaus mačos jos naudai. Man tas net malonu. Ne tas... Butinai jai no-rėjosi turėt saloną-sveturimį.

Viešpatie! ir ko mėš nepridarėme per tą pen-kioliki metų sugyvenimo! Turėjome saloną tau-tišką, saloną revoliucioninį, saloną socijaldemo-kratišką, saloną konstitucionalistišką, saloną ari-stokratišką ir saloną dekadentišką. Užtikrinu, kad aš to visko ir nesupratau. Buvu laikai, ku-omet pas mus kampe kabėjo muzikiški kailiniai. Antrame perijode kuomet-tai man prisiejo pakišt ranka po lova ir — kas per velnias, manau, taip sunku. Ištempiau — žiuriu, bomba. Atmenu taipgi, lankėsi jauni vyrukai, mėlinais apykak-liais. Suėsdavo neapsakomą daugybę kilbasų ir išgėrdavo šimtus kibirų arbatos (pati tyčia taji stylių užvedė), rėkavo viens ant kito, kaip pa-šėlę, ir tokius žodžius kalbėdavo, kad aš nieko ne-supratau. Vėliaus pradėjo lankytis frakai su ro-zėmis atlauose, su dvarininkiškais užpakaliais, su dideliais pilvais ir t. p....

Bet tai niekai. Pati reikalavo, kad mėš sek-tume paskučiausių madą visose gyvenimo smulkmenose. Arbata, kilbasos — savo keliu, o ant pačios drapanos naujausio modelio, ant ma-nės irgi kas tai nežinomas, — vėla savo keliu. Po lova bomba, vienok mėš turime užsiimt ma-dniausiu sportu. Sakysite, prieštaravimas? nie-kystė? Sutinku su tuo. Bet ant kokios kvai-lystės nepasidrąsinsi, kuomet esi įsimylėjęs? — aš jus paklausiu.

Ir aš nusilenkiau. Murmėjau, dusavan, knarkiau, bet nusilenkiau. Senatvėje ir prie-to-kiu, kaip matote, mano pilvo, visas prakaitotas, lakščiau po "lawn-tennis'ą" ir rėkiau, kaip ožys: "out, in, advance!" Užsiemiau francūziška kova ir vaikščiojau su mėlynėmis visose kuno dalyse.

Jūs manote, aš nesipriešinau? Tiesiog būn-tą pakėliau. Ir syki net labai rimtai. Tai buvo man laikuose dekadentijos. Kambarys buvo pripildytas tokiais daiktai, kad aš negalėjau su-prasti, kokiū būdu žmogui, turinčiam sveiką pro-tą, ateina į galvą mintis tą viską sumislyti. Ma-ne aprenždavo į kokius tai balakonus, siaurus pe-čiuose ir placius skvernuose. Į atplaus įsekėdavo sauležolio žiedą, į rankas paduodavo lazda, kuri visuomet turėjau dėlko-tai čiulpt. "Taip visi da-ro; dabar tokia moda", — aiškindavo man pati...

Aš kenčiau. Kenčiau net tuomet, kada tie dekadentiški vakarai buvo tiesiog gėda mūsų na-muose. Susirinkdavo visoki jauni, tamsios praie-ties ir ateities vyrukai, nekurie net moteriškose ploščiuose. Jie sustodavo sulenktose pozose, su-akmenėdavo ir pranašaudavo. Aš priverstas bu-vau kentėt jų visus mandagumus ir viską... Bet, kuomet vienas iš jų, — tvirtas vyras, su dijakono veidu ir smol'nos institutės maneromis, atvirai apreiškė, kad jis šiame pasaulyje pripažįsta tik vieną užsiganėdinimą, — bovitys su tarakonu, — aš neišlaikiau. Palengva išsčiau taji esteti į priekinį kambarį, paprasčiau, kad jis apsiręngtų ir pasakiau: "Skaityu iki dešimt. Su paskutine skaitline pasiulau jums išsiritnt du išėjimu: per duris ar per langą".

Jis prapuoė. Prapuoė ir dekadentai. Bet, dieve mano, kokia banga prikaišiojimu, kokios marios ašarų užpludo ant manęs! Pakol deka-dentizmas neišnyko sykiu su dumais į padebesius, aš, nelyginant indusus parijus, neturėjau šviesos, maisto ir... ženybinio patalo.

Dabar, guodotinas advokate, aš susibuntavo-jau syki į galutinai. Girdėjote apie skating-rinką? Girdėjote? Na, tai suprasite mane.

Viename iš gražių žiemos vakarų pati skai-to laikraštį ir sako man:

— Ar žinai, Fopsai (mano tikras vardas Ta-mošius, bet pati permainė pagal madą į Fopsą. Man rodos, tas daug praščiau įseina: išrodo kas-tai šuniuko: lyg Mopsas, lyg Foksas)?... Dabar visi važinėjasi, prisirišę ant kojų mažus ratukus. Kodėl-gi ir tau neužsiimt tuo garbingu užsi-ėmimu?

Mano pati turi visuomet tokią manerą — už-siimt manęs kankinimu su meiliskiausia išžiūra, bet aš iškalno žinau, kad jos nuosprendis gele-zinis. Protestavimai be pasekmių. Vaziuojam į skating-rinką. Ten apskritas budinkas, su ci-mentuotomis grindimis; aplink — sėdynės dėl pu-blikos. Publikos daugybė, ir kas blogiausia, — dauguma mano pažįstami. Abiejų lyčių jaunie-jie, lyg pasitę, važinėjasi prisirišę prie kojų ra-tukus. Trenksmas neapsakomas! "Na, — ma-nau, — papuoliau!"

Nežiurint skaudžiausių suvelių ("kornų"), ant mano kojų užriša tokius-pat ratukus, išveda ant vidurio budinko ir palieka vieną. Bandau biskį pasijudint, bet jaučiu, kad tuojaus parpul-siu. Abelnai, jaučiu save, kaip šuniukas ant ply-no (labai slidaus. Rd.) ledo. Tuom laiku pro mane, kaip viesula, leidžiasi gimnazistas. Nuo greito jo judėjimo ir trenksmo jo ratukų, aš pra-randu lygsvarumą ir bum! — išsitiesiu apgryn pilvu ant žemės. Dvasioje kiek galėdamas kei-kiu ir bandau atstisot. Bet nespeju priimt sta-čio žmogaus padėjimą ir vėl bac! — ir vėl guliu augštin pilvu. Ar matėte kuomet mėšlinį va-balą apverstą ant nugaros? Tai ir aš toks buvau. Ir, visas išraudonavęs nuo gėdos ir stengimosi, girdžiu apie save užmušantį juoką.

Vienok, keno-tai gailiatinga ranka sugričia mane ir aš atsistoju. Stoviu, kaip stulpas, kokį dešimt minučių, kad atgaut dvasią. Ant galo bandau pasijudint. Bet mano kijos tuojaus išsi-sklaido ir aš su dideliu vargu surenku jas į kru-va. Pareina daug laiko, kol man pasiseka neit kokius penkis žingsnius. Biskutį susiraminu. Bandau pakelt nuo žemės dešinę koją ir — bac! — trenkiu užpakaliu į cementą ir guliu ant nu-garos, bespėkis ir menkas; mano didokas pilvas stovi augštin iškilę, lyg oazis Saharos pustynėje; galvoje jaučiu neapsakomą užimą. Aplink kvatojimas. Su vargu atidengiu akis. Prieš akis virsta tamsiai-zalsvi malunai, aplinkui trenksmas prakeiktų ratukų. Ir štai aš su išgąšiu ir skaus-mu pamatau savo pačią. Ji sėdi pirmoje eilėje ir, užsidengus veidą mufta, kvatoja iki ašarų.

Cia aš eksplodavau. Kokius aš ten žodžius pasakiau, — neatsimenu, bet vargiai aš galėčiau juos paantrinti prie jūsų. Vienok aš juos ista-riau taip energiška, kad mane per sekundą pa-liuosavo nuo prakeiktų ratukų ir garbingai nu-vedė į apsiręngimo kambarį. Atmenu taipgi ir tą, kad tuojaus perstojo važinėjimasis ir aš ma-čiau vientik išsiziojusias burnas ir išskėstas akis.

Tą-pat dieną aš apreiškiau pačiai apie pers-kyrimą ir persikrausčiau į atskirą vietą. Apie susitaikymą negali buti kalbos ir apie tai ne-bandykite nei užsimint. Aš esu iš tokių žmonių, kurie kantrūs, kaip kupranugariai, bet syki pa-sakė ne, tai tas — kaip aknuo. Aš jus tik pra-šau, kaipo juristo, pagelbėt užbaigt tą sunkų ir kankinantį dalyką.

Advokatas ilgai tylėjo, ter-
skindamas paiseiliu melodiją
koko-tai maršo, paskui tarė:
— Aš visgi visame tame, ką
jūs pasakėte, nematau tikro
motivo, kuris užgandintų kon-
sistoriją. Jeigu tik beprotys-
tė? Bet, ištikrųjų, sunku nu-
spręsti, kuris judviejų daugiau
beprotis: jūs ar jūsų moteris.

* * *
Mano kelionė pas advokatą
užsibaigė tik iki durų. Sugri-
žau namo, kad per naktį ap-
svarstyt šiuos "kankinius" ir
"kankintojus".

Abs.

Korespondencijos.

CHICAGO RUSIUVIŲ JUDĖJIMAS.

Kovo 16 d. atsibuvo visuoti-
nas susirinkimas rubsiuvių dar-
bininkų Hart, Schaffner ir
Marx firmos, Had Carriers' sa-
lėje.

Susirinkimo tikslas buvo ap-
svarstyti reikalus darbininkų,
kurie dirba minėtoji firmoje. Nuo
1910-11 metų po didžiojo rub-
siuvių straiko buvo padaryta
sutartis su darbininkais:

Unija dirbtuvėjų buvo pripa-
zinta. Visi nesupratimai tarp
firmos ir darbininkų buvo išri-
šami per tam tikrus teismus.
Darbo taryboje abi pusi turėjo
po penkis atstovus; be to, buvo
da vienas pirmininkas. Teis-
mas susidėjo iš trijų ypatų, tai
buvo trečiųjų teismas.

Ši sutartis išsibaigia balan-
džio 1 d. š. m.

Darbininkai bėgyje dviejų
metų vedė nenuošalią kovą už
sustiprinimą savo organizacijos,
o firmą stengėsi sulaužyti orga-
nizacijos galybę visokiais bu-
dais, kad tik atsikratyti nuo
organizuočių darbininkų.

Darbininkų galybė auga, ir
išvengimui straiko pradėta vesti
tarybas su firma apie atnau-
jinimą sutartis.

Nuo vasario 11 dienos š. m.
iki šiol buvo penkios konferen-
cijos tarp darbininkų atstovų ir
firmos; tos visos konferencijos
neprivedė prie susitaikymo.

Darbininkų reikalavimai yra
šie:

1) Pripažinimas unijos dirb-
tuvėjų, kad kiekvienas darbinin-
kas, dirbantis toji firmoje, būtų
unijos nariu. Dabartiniu laiku
gali dirbti vieni ir kiti; todėl
firma tankiausia ir persekioja
unijos darbininkus.

2) Reikalavimas 50 valandų
darbo savaitės, vieton dabarti-
nių 54 val.

3) Pakėlimas minimum (ma-
žiu-maziausiai) algų nuo \$5 iki
\$9 į savaitę moterims.

4) Pakėlimas algų tuluose
skrynuose, kur jos neužtektinai
apmokamos, pavesti trečiųjų
teismui.

5) Prašalinimas iš darbo tik
už labai svarbias priezastis.

Visus reikalavimus firma at-
metė. Tik pripažįsta seną sutar-
tį ant tolesnio laiko.

Susirinkime perskaityta rezolu-
cija link firmos griežto atsisa-
xymo išpildyti naujus reikala-
vimus, kad jeigu neįvyktų su-
tartis, tad suvienyta taryba H.
S. M. darbininkų turi išaukti
straiką nuo 1 balandžio.

Ta rezolucija nebuvo priimta
viešame susirinkime, bet paves-
ta nubalsavimui bėgyje keturių
dienių.

Balsavimas užsibaigė kovo 20
dieną. Balsavimo pasekmės: už
rezoluciją 4021 balsas, prieš re-
zoluciją 275 balsai. Todėl, jei-
gu nebus galima priesti prie
santaikos ramiu būdu, tai gali
išskirti straikas.

Suvenyta konferencija pa-
skyrė tam tikrą Presos Komite-
tą dėl suteikimo laikraščiams
teisingų žinių apie bėgančius
reikalus. Į komitetą paskirti:
S. Hillman, S. Levin, P. Gals-

kis, F. Rosenbloom ir S. Ma-
riempietri.

Presos Komit. narys
P. Galskis.

GRAND RAPIDS, MICH.

Kaip kitur, taip ir mūsų mie-
ste socialistai juda, o ypač So-
cialist Party pastaruoju laiku
sujodu.

Kalbėjo drg. Em. Seidelis iš
Milwaukee, Wis.

Nuo 23 kovo prasideda Lyce-
um Course.

Vietinė L. S. S. 51 kuopa tu-
ri puikią progą varyti agitaciją.
Ji susirinkimus laiko du sykū
į mėnesį, kas antrą ir ketvirtą
ketvergą Turner Ave. School
12 kambarį, 7:30 vakare.

Lietuvos Sunų Dr-jos svetai-
nė visu smarkumu baigiama ir,
kaip girdėt, atidarymo laikas
skiriama 30 gegužio š. m.

13 kovo įvyko susirinkimas
delegatų nuo 11 įvairių Grand
Rapids draugijų, ir visi su mie-
lu noru ketino prisidėti prie at-
idarymo L. S. D. naujos svetai-
nės.

Šita svetainė bus viena iš pa-
rankiausių čia esančių; manoma
joj įtaisyti knygyną, krutamus
paveikslus, pirtį ir tt.

Mūsų miesto lietuviai yra ga-
na geros širdies žmonės: kada
prisiėjo rinkti aukas New Yorko
straikuojantiems rubsiu-
viams, beveik kiekvienas aukau-
vo.

Darbai pas mus eina viduti-
niškai; kas moka darbą, ypatingai
staliorystę, tas gauna darbą
greitai.

J. D.

CHICAGO, ILL.

23 kovo Meldazio svetainėj
buvo Laisvos Jaunuomenės
Choro velykų vakaras, ant scenos
statė du veikalus.

Pirma sulošta "Geriaus vė-
liaus, negu niekad", vieno akto
komedija. Lošė vien paties cho-
ro nariai. Tarp jų reikia pažy-
mėti šitie lošėjai: Monika — A.
Ašakoniūtė ir Baudila — S. Di-
lyls; juodu neblogai lošė, bet
matosi, kad ateityj bus jie ge-
ri lošėjai. Abelnai vidutiniai
sulošta.

Paskui sulošta "O. S. S." ar-
ba "Šliubinė iškilmė", vieno akto
farsas, parašytas F. Fieldma-
no, verstas J. Uktverio. Šitas
veiklas nusidavė geriau už pir-
mąjį. Geriausiai lošė p. Bura-
gas rolėje Onufro Skubo, ledų
spekulianto, ir A. Ašakoniūtė
rolėje Stasės, vertelgos dukčės.

L. S. S. 81 kuopos maišytas
choras po vadovyste p. Kati-
liaus gerai sudainavo "Sudėv,
Lietuva" ir "Draugai, į kovą".

Pradėjus J. Katiliumi mokint,
choras pasidarė daug gyvesnis,
ir matos, kad dainuos vėla taip
gerai, kaip pirmiau. Dabar bu-
vo jau nusilpnėjęs iš visų at-
žvilgių.

L. J. choro daina "Piktąją sė-
klą išraukim" atlikta neblogai,
bet Internacijonalą tai orkestra
su savo triubomis sumaišė.

Gerai patiko publikai dvi ru-
sės. Jos šoko, dainavo ir ant
mandolinų skambino. Tą jos
atkartoję po keliatą kartų, nes
publika reikalavo.

Abelnai imant, vakaras buvo
smagus.

Buvo da šokiai ir balius. Pro-
tarpj šokių buvo perstatytas
sakytj prakalbą B. Sidiskis, kai-
po I. W. W. narys, bet baliaus
užime nieko negalima buvo gir-
dėti nei suprast, ką jis norėjo
pasakyt.

Teko girdėti, kad L. S. S.
VIII Rajono viršininkai rengia
prakalbų maršrutą ir ketina
kalbėtoją kviesti iš Bostono.
Geistina buty, kad ir kiti aplin-
kiniai rajonai ir kuopos, susizi-
noję vieni su kiais, rengtų sy-
kiu ir pas save maršrutą.

M. Ponas Niekas.

BENTON, ILL.

Darbai silpnai eina (turbut,
kasyklose. Rd.), tik po 2-3 die-
nas į savaitę. Uždarbis nuo \$2

iki \$7 (į kokį laiką? Rd.). Iš
kitur pribuvusiam darbą lengva
gaut (Kaip tai? Ir darbai silp-
nai eina, ir darbą lengva gauti!
Rd.)

Lietuvių yra nemasas bure-
lis. Jie turi D. L. K. Vitauto
draugystę ir L. S. S. kuopą, ku-
ri da seneniai susiorganizavo.

Turime ir peštukų. Du vy-
rai, gerai įsikausę, smarkiai su-
sipėšė, ir pradėjo stiklais gal-
vas daužytis. Saliunininkas,
nenorėdamas triukšmo, greit
juodu apmalšino. Išgirdę
triukšmą lietuvių salione, umu
laiku įbėgo į vidų policistai ir
pora pašalinių amerikū, kurie
visi ir pradėjo šunišką darbą:
visus ten buvusius "forinerius"
(ateivius) pradėjo daužyt. Kiti
išsinešdino lauk; o du peštukai
ir saliunininkas liko areštuoti.
Jam nedavė nei saliuono užda-
ryt, bet tuojaus nutvėrė ir nu-
vedė į "kalabuzę" už tai, kad
jis nenorėjęs duoti peštukų pa-
imti.

Peštukai nubausti po \$15.20;
saliunininkas išteisintas.
Bet už poros valandų pagrį-
žęs, jis rado išgertą dikciai
"šmickės" ir rudžio ir iš stal-
čiaus išvilktą \$300. Nežinia,
kieno tai darbas. Policistai liko
pagirti miesto gaspadoriaus už
jų šunišką apsiėjimą su nekai-
tais. Dabar kyla protestai už
mūšimą nekaltų.

Taigi, brangūs lietuviai, ma-
tome, kaip mus alkoholis
skriaudžia, pramuša galvas ir
atima pinigūs.

Kad mēs alkoholio neragau-
tume, tai galėtume tapti daug
apviestiesni ir sveikesni ir pa-
sekmingiau kovoti prieš nede-
rą valdžią ir kapitalizmą.

S. Maineris.

RUMFORD, ME.

Čia darbai eina gerai ir iš ki-
tur pribuvusiam nėra sunku
darbą gauti.

Da prades gatvę kasti per
kalną; tas darbas tęsis visą va-
sarą.

Perėta savaitę sudegė gelež-
kelio stotis. Statys naują mu-
ro stotį ir naują geležinkelio
tiltą.

Lietuviai vieni darbuojai so-
cijalizmui, kiti rupinasi tautiš-
kais klausimais. Yra ir tokių,
ką sėdi už geležinių gročių dėl
giurtoklystės ir dėl darbų, kurie
iš jos paeina. Daugiausia čia
gyvena "grinoriai".

Kuncas Joe.

EASTON, PA.

Buvo pasamdyta Haywoodo
prakalbai svetainė ant Spring
Garden gatvės ir duota savinin-
kui \$5 ant rankos.

Atvažiuo Haywoodas ir da
vienas kalbėtojas, italas. Rei-
kia kalbėti, bet savininkas sve-
tainės neduoda. Matyt, savini-
ninką papirkė kapitalistai. Pri-
siėjo pasiganėdinti mažutėle
svetainė ant Court gatvės. Žmo-
nių prisirinko apie 70 ypatų ir
7 angliški laikraščii reporteriai.

Haywoodas nurodė kapitalis-
tų nelemtus darbus ir kaip dar-
bininkai gali įgyti laimę. Jis
paskui priminė, kad jis nori pa-
daryti visuotiną šilkų audėjų
straiką Amerikoje.

J. K.

ROCHESTER, N. Y.

Gal jau nekuriems žinoma,
kad Rochesteryje yra "Teatra-
liškas ratelis" ir gyvuoja jau
penki metai po L. S. S. 7 kp.
čarteriu; mat, jį sutvėrė so-
cijalistai. Bet pagal ratelio įsta-
tus galima prie jo prigulėti ir
nesocijalistams.

Dalykas tame, kad ratelio na-
riai agituoja prigulėti prie ra-
telio visokių pažvalgų žmones,
mylinčius teatro dailę, o paskui
tie papranta draugauti su so-
cijalistais, ir pagaliaus prisirašo
soc. kuopon.

Žinoma, ratelis gyvuoja savi-
stoviai, turi savo komitetą ir
iždą atskirai nuo kuopos. Bet-
gi, kuopai prireikus pinigų, ra-

telis visados aukauja, jei tik tu-
li savo ižde pinigų. Ratelis
yra daug jau aukavęs ir visuo-
meniškiems darbininkų reika-
lams, o taipgi daug pralavinęs
faktorijų lošime.

Nors tie patįs nariai priguli
prie soc. 7 kuopos ir prie rate-
lio, bet prie ratelio priguli tik
tie, kurie myli dailę ir teatrūs.

Dabar apie porą kuopos na-
rių užsimanė jį likviduoti-panai-
kinti. Tam ypač darbavosi kuopos
protokolų sekretorius. Ir
taip, jam paagituojant, viename
kuopos susirinkime 17 balsų
prieš 10 tapo nutarta ratelį pa-
naikinti.

Kadangi tame susirinkime bu-
vo mažai ratelio narių, tai pla-
čiai neapkalbėta klausimas.

Bet taip greit negalima buvo
ratelį sugriauti: jau per du su-
sirinkimus buvo apie tai daug
kalbėta ir da atidėta ant toliaus,
nėš tie patįs kuopos ir ratelio
nariai užprotestavo prieš tokį
griovimo darbą.

Bet dabar Teatrališko rate-
lio nariai nusprendė parsitrauk-
ti iš L. S. S. Centro čarterį, ir
turbūt, pasidarys kita kuopa ir
jos ratelis gyvuos geriaus, ne-
kaip pirmiau. 7 kuopos sekre-
tojus bene turi ypatingumą su
ratelio nariais. Nieks neplėš
dažlės idealo iš jos narių kruti-
nių.

T. ratelio Stipinas.

P. S. Meldziū "Kovos" Re-
dakcijos pastebėti, ar tverti
kitą kuopą ar ne. Argi mēs per-
žetgtum socializmo principus,
sutverdami kitą kuopą?

T. r. St.

Nuo Redakcijos. Jeigu 7-ta
kuopa galiaus panaikintų ratelį,
o tamstos butinai jį norėtumėt
turėt, tai galėtumėt susitvert
naują soc. kuopą. Čia nebūtų
socializmo principų peržengi-
mo. Tik patariame draugams
nelersyti kiti kitiems. Visą
tai galima atlikti gražiuoju.

BURLINGTON, N. J.

Pašalpinė Simano Daukanto
draugystė parengė prakalbas 16
kovo. Kalbėjo drg. J. Stasiu-
levičius. Labai aiškiai ir gra-
dingai prakalbą pasakė. Drau-
gystę atgaivino ir prie socialis-
tų kuopos prisirašė du nauji na-
riai. Deklamavo M. Miliauskas
ir J. Čipas.

Išrinkta du kolektoeriai, kurie
turėjo eiti per lietuvių stubas
rinkti aukų straikuojantiems
rubsiuviams.

J. Gričionas.

WESTVILLE, ILL.

26 kuopa L. S. S. 19 kovo su-
rengė viešą susirinkimą. Kal-
bėjo vietinis drg. Dundulis. Aiš-
kino, kaip kapitalistai išnaudoja
darbininkus. Prakalba jam ge-
rai sekėsi. Žmonių susirinko
300, kaip paprastai.

Bostono straikeriams rubsiu-
viams surinkta \$17.16; Cawood
Novelty Co. Danville, Ill., strai-
kerėms surinkta \$11.77. Bos-
tono straikeriams lėšas išėmė,
pasuntėme \$13.15.

Kalbėjo angliška dvi mergi-
nos straikerės; nurodė Cawood
Novelty Co. nedorybes ir kaip
kompanija darbininkes išna-
doja.

Yra Westvillej žmonių susi-
pratusių, ką eina į prakalbas ir
aukomis šelpia straikerius, o ki-
ti sako: kam aš jiems duosiu;
jie straikuoja, o paskui bus dra-
panos brangesnės; tai mat, pas
mus yra ir dvasiška biednų
žmonelių.

S. D. F.

TAYLORVILLE, ILL.

18 kovo laikė prakalbas drg.
K. Šestokas. Jas parengė L. S.
S. 13 kuopa.

Drg. Šestokas labai dailai iš-
aiškino, kaip darbininkus engia
kapitalistai ir kaip nu jų gali-
ma apsiginti. Pasakė apie mu-
sų kunigėlių nešvarius darbus,
už ką tapo apdovanotas delnų
plojimu. Aiškino, kaip mūs
moterėlės auklėja kudikius.

Labai gražiai nukalbėjo. Už-
tai ir visa mūs kuopa ištaria
jam širdingą aciū. Kad ir dau-
giau tokių kalbėtojų atsilanky-
tų. Abelnai publika gražiai už-
silaiškė, kad keli ir išbėgo iš sve-
tainės. Šventakupriams, mat,
nepatiko, kad kalbėtojas teisy-
bę pasakė apie kunigus. Kitos
moterėlės, daugiausiai dzukelės,
ant rytojaus sakė: "raikėjo duoc
per snukį už tokių kalbų".

Lietuvis.

LAISKAI Į REDAKCIJĄ.

Malonėkite paaiškinti, ar ga-
li prigulėti Susivienijo L.
A. nariai prie L. S. S. Ameriko-
je. Aš norėčiau prigulėti prie
vietinės L. S. S. kuopos, bet gir-
dėti kalbos, kad negalima. Aš
malonėčiau tikrai dazinoti, o da-
zinojęs likti socialistu, jei gali-
ma.

Vincas Venckunas.

Atsakymas.

Prigulėjimas prie Susivieni-
mo Liet. Am. niekam neužkerta
kelį ir socialistus. Tamsta ga-
li but podraug ir Susivienijimo
ir Liet. Soc. S. nariu.

Meldziū Redakcijos, kad pa-
aiškintų:

1) Jeigu nėra socialisto kan-
didato, perstatyto į miesto maso-
jorus, ką socialistas turi dary-
ti su savo balsu?

2) Jeigu socialistas ar socija-
listai laike balsavimo važinėja
demokratų partijos automobi-
liuose balsuoti, ar jie neperžen-
gia socialistų principus?

3) Ant ko remiasi Amerikos
socialistai, kad įvykdyti socija-
lizmą?

X—Y—Z.

Atsakymai.

1. Visai susilaikyti nuo bal-
savimo.

2. Kurie "socialistai" laike
balsavimo važinėja demokr-
tų automobiliuose tie, galima
spręst, ir balsuoja už demokra-
t, o už balsavimą už kapi-
talistų partijas Socialistų parti-
tija išbraukia iš savo narių tar-
po, kaip pamatinės socialistų
taktikos peržengėjus.

3. Klausimas neaiškiai pasta-
tytas. Bet, turbūt, užklausejas
nori paklausti, kokiais įrankiais
socialistai nori įkūnyti socija-
lizmą šioj šalyj.

Tam tikslui socialistai varto-
ja du įrankius: politiška ir eko-
nominį — industrijalinį.

Politiškas įrankis — organi-
zavimas darbininkų į Soc. parti-
ją ir agitacija balsuoti už so-
cijalistų kandidatus į visokias
valdvietes. Ekonomiškas — in-
dustrijalinis įrankis — organi-
zavimas darbininkų į unijas,
straikai, kad gaut geresnes me-
džiagiškas gyvenimo sąlygas.

Socialistų partija savo plat-
formoje pirmų-pirmiausiai užsi-
duoda palengvinimu likimo dir-
bančiam proletarijatu. Kur
tik esti išrinkti socialistai val-
dininkai, visur jie įveda refor-
mas labai darbininkų. Socija-
listai žino, kad kuo labiau pa-
gerins darbininkui medžiagiškas
ir dvasiškas sąlygas, tuo jis bus
geriau prirengtas prie socializmo,
tuo geriau jis
jį supras, tuo greičiau taps so-
cijalistu. Taigi gerinant dar-
bininkams buvį, socialistai tuo-
mi pat priartina ir socializmo
gadyne.

Ir niekas taip gerai nešelpia
darbininkų jų ekonominėj ko-
voj, kaip socialistai. Taip so-
cijalistai daugiau išleido pinigų
parėmimui vieno Lawrence'o au-
dėjų straiko, negu prezidentinei
savo agitacijai.

Tas, kuris neturi jokios savo
locnos nuomonės, bet remiasi
kitų nuomonėmis ir pamėgi-
mais, yra vergas. — Klopstock.

SATYRO UŽPECKIS.

RAPORTAS

nuo jo velniškos didybės Liuci-
pieriūs socialistams, ardyto-
jams pekliško biznio.

Taigi aš, pragaro valdonas
Liucipierius, remdamasj pragaro
įstatymu, išduotu trečią dieną
prieš sutvėrimą pasaulio, paremtu
priešiniaiis vėzdais ir riebioms
kumščiomis į nosį po numeriu
6 colių, prašau atidžiai pasiklau-
syti, kaip velnio žodžių, ir so-
cijalistams, kaip ardytojams
mūsų pekliškojo biznio, išreiš-
kiu visodidžiausią pasibjaurėji-
mą.

Nors ir sakot esą geruose šan-
tikiuose su mumis, pragaro
valdonais, bet praktikoje pasiro-
do, kad jūs esat niekšai, maso-
nai, maistininkai ir ardytojai
mūsų pekliškojo biznio. Tad
aš, Liucipierius, ir paduo du fak-
tiškus darodymus, kad jūs esat
viršminėtaiis gaivalais.

Štai kelios dešimtys metų
atgal, kuomet jūsų, niekšai, da
nebuvo, mēs, velniai, pasatly-
je turėjom rugiapjute, kuomet
žmonės klausė daugiau kunigų
pamokslų, negu jūsų, socialis-
tų, ir tikėjo visiems burtams, mo-
nams, stebuklams ir tt., ir ap-
skritai viskam, kas tik išėjo iš
kunigo burnos, kad ir girta. Tai
tik ir žiurėk, — koks, panorėjęs
karalystės dangaus, badu nudvė-
sė arba kumsčia užsimušė, kuo-
mi, zinoma, peržengė penktą
priskaymą: "Neužmušk", vis-
tiek, ar savęs ar artimo; tad vie-
toje karalystės dangaus dievas
tokius baudžia pragaru, ir nu-
spirdavo tuos šventuosius kep-
lon. Ir kiti dangaus bliaujanti
avinai smarkiai eidavo praga-
ran: kunigai ten krito, kaip kepi-
ti karveliai žydams iš dangaus;
davatkos lėkė, kaip pavasarj
gervės, pulkais, o mūs pramany-
to viralo siurbėjai bėgo į kara-
lystę tamsybės nuo rustaus dan-
giško teisėjo veido, kaip avys
nuo alkanos vilko.

Tai dienas turėjom! Buda-
vo tik grėbtyk kanabėku praga-
ran nusidėjęlius, o šiandien,
atsiradus jums, socialistams,
nutruko mums karvė per tai, kad
jūs išrodot avims visus bjauri-
us jų ganytojų darbus. Tai
tos ir šiaušias, sako: jūs patįs
niekai; tad kam mēs jūsų klaus-
sysim, dvėsim badu ar kumsčio-
mis užsimušinėsim.

Atimat jūs, cecilikai, mums,
peklos gyventojams, kostume-
rius; kunigai pradeda savo gas-
padinių bijot; džiusta mums
kviečių varpos, o svarbiausia,
kad jūs boikotuojat mūsų vira-
lą, užrašydami ant jo "nuodai",
iškeikdami savo prakalbose, lie-
dami ant gatvių. Da veisiat ir
tokias madas, kad "linksmu-
čius" (girtus) vilkt klabangėn,
per ką tie kvailiai ir gauna pro-
tą.

Tokiu būdu ir pradeda nykti
storų raudonų nosių ir k

lo, išganymo, sakramentų ir karalystės dangaus.

Pragarai vis nuostoliai, nuostoliai ir nuostoliai, o vis per jus, sunsnukiai, per jus puva daug naudingų smalinių kelmų. Smalą nėra kam gert; jus darot pragarui bankrutą; per jus dega daug tuščių brangių varinių katilų, jums priręgtų; per jus lužta kalėjimų grindys už revoliucijas; jie kalėjime vietoje to, kad ateit pas mus. Ant jų koju dila geležis, taip reikalinga mums.

Tad, kunigiškai sakant, jūs — bedieviai, netikėliai, masonai, laisvamaniai, cicilikai, niekšai, ardytojai mūsų pėklisiojo biznio.

S. D. Liucipierius
Sekretorius Kipšelis.

DŽIO OISTERNINKAS KALBA APIE SAVO TRUBELIUS.

Kai aš buvau jaunas, tėvai buvo pradėję mane mokytį kunigus, bet, anot priežodžio, "žilė galvon, velnias uodegon". Taip ir buvo man.

Juo toliau, tuo labiau leides pradėjau laikyti. Mislįju sau: nugį, jei aš tapčiau kunigu, tai zenytis niekados negačiau.

Sakau, reikia vaziuot į kitą kontrą. Nu, ir atidrozių į Ameriką. Ale čia tai jau sveiks dingeš, papuolės į pagony kraštą. Ana kaip krauji, — pasidarei su merga kokį trubelį, tai davei jai kikią ir užpakalį, pasakei, geriaut, ir dac ol. O šicia tai, brac, to nėra.

Ot mane, nors buvou ir pamokytas, senam kontre, Rozalija supincino ir gana, vis tik sėdėjau priznėj tris mėnesius, ir turėjau zenytis.

Na, aš to nelabai kėrinau, turiau dabar savo bobą ir da neblogą oisterauzė. Bet man pikčiausia, kad, man numirus, tą oisterauzė neturiu kam palikt. Vot kas metai tai mergaitė vis ir mergaitė, o kaip šį rudenį buvo net dvyniukės. O kad taip, nors ant lovių, butų boisas, tai nosery. Per užgavėnes klausiu kunigo, ką daryt, kad butų boisas. Tai jis vis, mat, apie tai daugiau išmano; sako: duok kasnedėl ant mišių, tai kitą pavasarį gal tau ir duos dievas boišą. Vėl, duotie ant mišių, tai man tik fonės. Pareizinau burdingieriams po kvoterį ant nedėlios, ir yra du doleriai. Bet da vėl man trubelis suzinot, ar tikrai tas macys.

Vakar buvo pas mane Grinbergo bartenderys, o tuo tarpu mano boba kepė oisterius, tai jis sako, kad vėl busianti mergaitė... Bet aš misliju, kad jis mane nori sufulyt. Reikės nusivest bobą pas bučerį, tai anas pasakys viską triu.

Dziovas.

"PASIAISKINO".

Maziausiam buryj lietuvių studentų Amerikoje buvo skaitomas referatas, užvardytas "Mokinio gyvenimas".

Pabaigus skaityti buvo kritika. Viena studentė — nedidelė, plonytė, inteligentiška ir gana gražaus veido — padarė referantui užmetimą už suteikimą garbės prof. R., kaip išradėjui higieniškių paslapybių.

Referantas, užstodamas savo ypatą, pasiprasė balso pasiaiskinti. Susirinkimas davė jam pasiaiskint.

Pradeda aiškintis: "Draugą tą, tą profesorui R, tą, aš suteikiu tą daugiau tą garbės tą, negu bilei vienam tą čia esančių profesorų šitame universitete tą, nes prof. tą R. tą turi jau apie tą 65 metus tą, dvejus ta, tą metus klausinius valgė ta tata. Tai tata".

Tuomi "pasiaiskinimas" ir pasibaigė. Referantas, matomai norėję pasakyti, kad prof. R., neziurint savo 65 metų, išrodė da suvis jaunu žmogum, o tai dėlto, kad jis mokėjo užlaikyti sveikatą; per dvejus metus tik zaliais kiaušiniaiis maitinosi.

PHILADELPHIJOS ŽINIOS.

VAGIS SOCIJALISTO KAILYJE.

25 kovo tapo areštuotas už pagovimą 400 dol. Juozas Orlakis (Orlovas) ir pastatytas po 1000 dol. kaucijos. Jis dirbo pas Janušauską už bučerį, paskui Janušauskas jį atleido, bet jis visados pas Janušauską užeidavo.

Velykų rytą, Orlakis patėmijęs, kad visa Janušausko šeima išėjo į bažnyčią ir liko tik viena Janušauskienė, jai nematant, įėjo į ruimus ir iškraustė, Janušausko buvo 600 dol. švarko kišeniuje; tai 400 dol. pasiėmė, o 200 paliko. Mališausko paėmė 10 dol., Janušauskienės 30 ir Karbausko 5 dol. Taip apkraustęs išėjo.

Paskui sugrįžo ir per visą dieną pas Janušauską viešėjo ir da, užlipdamas ant viršaus, vartė lovas. Jam bevartant lovas, viena mergina jį matė, bet, nemislydama nieko blogo, nieko jam nesakė.

Galiaus, gerai įsigiręs, sudavė Janušauskui per petį, sakydamas: "Biednioke, tu biednioke, dirbi, dirbi per dienas-naktis; tie muzikai nuneša ir nieko neturi, o aš nedirbu ir pas mane pinigų yra iki norui". Taip pasakęs išėjo.

Ant rytojaus pasigedo visi pinigų. Orlakis buvo jau pasirengęs išvažiuoti į Chicago, bet tuom tarpu tapo areštuotas. Prispazino paėmęs tik 35 dol.

Du mėnesiai atgal Orlakis užėjo pas Abromavičių aplankyti ir išsiėmė iš komodos stalčiaus laikrodėlį ir, kokias tik rado, fotografijas. Visiems pasakodavosi, kad tą laikrodėlį jam dėdė kunigas ant varduvių nupirkęs.

Orlakiui papuolus į kalėjimą, suzinota, kur laikrodėlis randasi. Abromavičius nuėjęs pažino savo laikrodėlį ir pranešė policijai. Policija atėmus iš tų žmonių pas kuriuos jis gyveno, sugrąžino Abromavičiui.

Orlakis daro L. S. S. 189 kp. finansų sekretorium ir, pereitame susirinkime surinkęs mėnesines mokestis, taipgi ypatingai nuo nekurių vaikinių gavęs, kad užmokėtų už juos į kuopą, pasilaikė sau.

Nekurie žmonės patėmijo, kad jis pastaruoju laiku į svetimas stubas per langus landydavo, kuomet nieko namie nebudavo. Tankiai, atradęs vienas moteris namie, klausinėdavo jį, kur jos laiko pinigų. Pasakojosi atvažiuavęs iš Chicago, paskui iš Mahanoy, Pa., ir kad jį mergina persovusi. Taip jis meluodavo kožnam ir vis kitaip, iš ko buvo matyt, kad jis nėra geras žmogus, kol ant galo neatsidurė kalėjime.

Jo Frendas.

Kas jis toksai.

Girdėt, kad jis buvęs Chicagoj graborium ir da kokiu ten biznierium. Sakoma, kad, ten pridirbęs visokių špitolėjų, turėjo pabėgti. Matyt, jis — vaikinas su gerais patyrimais: dviem kulkom persautas, viena kojok, o kita sprande.

Pirm negu susitvėrė 189 L. S. S. kuopa, jis vietiniams socialistams beveik suvis buvo nežinomas. Prie tos kuopos pristoto vienas iš pirmųjų. Kada 1 L. S. S. kuopa pasiuntė savo delegatus į 189 kuopos susirinkimą, kad jie perkaltėtų narius 189 besitveriančios kuopos prisidėti prie 1 kuopos, nes galima išvien daugiau gero neveikti socialistiškame darbe, — jis į socialistišką darbą atsakė pasiaipomis ir pasigyrimais: "mūsų turėsime merginų, mūsų linksminsimės, mūsų rengsime balius, teatrą, piknikus" etc. Iš šito galima numanyti, kaip jis suprato socialisto užduotis.

Keikia socialistas.

Philadelphijos lietuviai, pasipiktinę iš Orlakio darbu, vėl pradeda keikti socialistus,

kurie pastaruoju laiku buvo įgiję jau gerą vardą.

Draugai Philadelphijos lietuviai! Mės, socialistai, da labiau už jus pasipiktinome iš to niekšo darbu. Mūsų tarpe jis daugiau vietos neras. O kad jis buvo prie mūsų prisilijęs, tai, kaip žmonės sako, ir velnias ant altoriaus užsikaria.

Nedorų žmonių visur yra. Apie socialistą prasikaltėję plačiau šneka todėl, kad iš socialistų žmonės laukia gero pavyzdžio. Jeigu nesocialistas ką negero padaro, tai, rodos, taip ir reikia. Pav., neseniai vienas "koštumerkas" kriaucius buvo pardavęs savo pusbroliai namus. Pusbrolis, kaip pirmą mokestį, užmokėjo 500 dol., už ką kriaucius davė jam kvitą. Paskui pusbrolis atnešė taisyti kriaucius savo švarką. Kišeniuje buvo kvita. Kriaucius kvitą išsiėmė ir užsigynė, jog jokių pinigų nuo pusbrolio nepriėmęs. Jeigu taip būtų padaręs socialistas, tai būtų kelis mėnesius žmonės keikę socialistus. O dabar vienas kitas kriaucius paėmė ir vėl tylu, šventa. Nes socialistas čia pardavinėjo lotus "ant mėnulio" ir jiems tas tač atleista, ir vėl jie gerbiami biznieriai.

Žmonės laukia nuo mūsų pavyzdingo gyvenimo. Be pavyzdingo gyvenimo, be prašaliniuo iš mūsų tarpo nedorų ypatų mes negalime pasekmingai dirbti socializmo labui. Todėl kur tik pamatysime savo tarpe niekšą, kuo-greičiausiai jį prašalinkite.

Socijalistas

PAVOJINGAS GAISRAS.

Frankforde sudegė sandėlis Moorehouse popieros kompanijos ant Bridge ir Thompson gatvių. Be maž ko neužsidėgė Suvienytų Valstijų arsenas (ginklų, parako, dinamito ir tt. sąkrova).

\$50.000 TVANO FONDAS.

Atskiros ypatos ir labdarin-gos draugystės surinko \$50.000 aukų nukentėjusiems nuo tvanų gyventojams.

MIRTIS GARSIAUS GELEZINKELIEČIO.

Mirė James McRea, buvęs garsus Pensylvanijos gelezinkelio prezidentas, 65 metų amžiaus. Pradėjo tam gelezinkelii dirbti nuo pat žemiausios tarnystės.

RIAUSĖS.

Straikuojanti gelezinkelio darbininkai Frankforde išdaužė praeinančių traukinių langus. Suareštuota 10 straikerių. Kompanijos mušėikos kelis straikerius sužeidė šuviais iš revolve-rių.

22.000.000 NAUJŲ NIKELIŲ.

Suvienytų Valst. pinigų dirbtuvė padaro po \$50.000 į dieną naujais pentkukais. Iš viso tų pentkukų jį padarė jau 22.000.000.

APGAVIKAI "INSPEKTORIAI".

Atsirado keli žulikai, kurie apgavinėja namus, pasivadindami elektros kompanijos inspektoriais ir neva taisydami šviesas.

"SUBVES".

Philadelphijos majoras su miesto taryba buvo pas Pensylvanijos įstatymdavystę prašyt, kad daleistų miestui budavotis požeminių gatvekarių linijas (subways) po Broad gatve ir kitur. Manoma, kad nuo ateinančio rudens darbas bus pradėtas.

SOCIJALISTŲ LITERATŪRISKOJI DRAUGYSTĖ.

Per pastaruosius šėis mėnesius Philadelphijos socialistų Literatūriškoji draugystė turėjo įplaukų \$2528.18, o išlaidų \$2462.34. Liko \$65.84.

SĄJUNGOS REIKALAI.

RAJONŲ REIKALUOSE.

Protokolas V Rajono Konferencijos.

Konferencija atsibuvo She-nandoah, Pa., 16 vasario 1913 metuose.

Nutarta, kad, kaip galint, šelpti Rusijos politiškus kalinius.

Vienbalsiai nutarta, kad knyga "Moteris ir socializmas" būtų spauzdinama, kaip greit galima, nes, dėl prenumeratorių neužsigandinimo, negalima ilgiaus lakuoti.

Sulyg pranešimo Centro Sekr. J. Stasiulevičiaus, kad peržiūrėti Revoliucijos ir Kank. Selpimo Kom. knygas, tam darbu išrinkta L. S. Kupčinskas, V. Dudinskas ir J. Vitkunas.

Kad sudrutinti rajoną rinkta pernaują visi viršininkai. Išrinkta:

Org. J. Vilkelis, Prot. sek. V. Dudinskas, Izdo sek. J. Čiudinas, Izd. V. Balčūnas, Knygius P. Markunas, Veik Kom. L.S.Kupčinskas ir J. A. Byla.

kurie apsiėmė, užėmė vietas, kaip galint, drutint rajoną. Konferencijos vedėjai:

Pirm. J. Ramanauskas, Sekr. J. Zitkunas.

BISKELIS "PIPIRŲ".

120 kuopos nariai atrado reikalinga duoti papeikimą Sąjungos Sekretoriui, šios priežasties delei:

Kuomet vienas narys, įstodamas į viršminėtą kuopą, atsiskė nuo Sąjungos Sekretoriaus jam pasiulytos "prisiegos", tai Sekretorius sugrąžino viršminėto nario įstojimo blanką, su paaiskinimu, kad blanką atmeta, nes tai priešinas Sąjungos konstitucijai. 120-tos kuopos sekretorius pareikalavo to nario atsakančiau išpildyti "prisiegos" blanką, o jei to nepadarys, netaps Sąjungos nariu. Ypata blanką išpildė ir viskas užsibaigė. Tai viena.

Kada p. S. Michelsonas neis-pildė legitimacijos blankos, tai Sąjungos Sekretorius, rankas ant krutinės susidėjęs, tyliai atsiduso ir suteikė p. Michelsonui teisę būti kandidatū į Sąjungos Literatūros Komitetą.

Už tokį nepaprastą nekuriems Sąjungos nariams teisių suteikimą mės, 120-tos kuopos nariai, siunčiami Sąjungos Sekretoriui "pipirų" ir patariame suteikti lygias teises visiems Sąjungos nariams.

120-ta kuopa neprapazįta p. S. Michelsono legaliu Sąjungos Literatūros Komiteto nariu.

120 kp. rašto Komitetas: T. J. Kučinskas, Zigmus Vitkauskas, Pranas S. Žuravlis.

NUO SĄJUNGOS SEKRETORIAUS.

120 kuopa "pipirus" gali sau pasilaikyti. Aš jau nenoriu ir nematau reikalo prisiimti. Pasiulymas pacina iš nežinios, ir patarčiau 120 kuopai pirmiau žinoti, ką ji rašo.

Nei 120 kp. nario į S-gą nepriėmiau, nei p. Michelsoną pastaciau Lit. Kom. nariu. Nario aplikacija, manydamas, kad ji netinkamai išpildyta, pasiunčiau P. K-tui. K-tas tą apl. atmetė. Drg. Michelsoną legitimaciją taipgi pasiunčiau Pild. K-tui. Pild. K-tas nutarė tą dalyką pavesti V. K-tui, kas ir padaryta, apie ką tuojaus bus L. S. S. Sekretoriaus pranešimuose. Pagalios S-gos Sekr. nėra galėję nei apie vieną iš tų dalykų spręsti, sulyg dabartinių mūsų įstatų. Legitimacijų gi S-gos Sekretorius nei nemato, nes jau priėmusieji kandidatūrą prisiunčia uždarytuose konvertuose ir tuos konvertus atplėšti turi tiesą tik P. K-tas.

Tai ko 120 kuopa nuo manęs nori? Prisiegy jokių 120 kuopai ar jos nariams taipgi nesulyliau. Iš kur ji tai iškraptė, tai jai vienai tėra žinoma. Draugai! pirm nei rengiate ką į sprandą, dažinokite, ką rašote!

J. Stasiulevičius.

PRANEŠIMAS APIE NEDORĄ YPATĄ.

195 kuopos buvęs narys, Tōnis Mienlaitis prisiskolino nuo žmonių pinigų ir prašalino. Vienam nunešė 20 dol., kitam 70 dol., trečiam siūtą išnešė ir tt. O per tai mūsų kuopelė turi nukentėti nuo pašalinių ypatų užmetimų, buk visi socialistai esą tokie.

195 kuopa, laikydama susirinkimą 16 kovo, pakėlė klausimą kas link tos ypatos nelegališkų darbų ir išrinko komisiją iš dviejų narių, kad susizino-tų su tomis ypatomis, ar tikrai jos yra nuskrtaustos.

Komisija, susizinojus su tomis ypatomis ir pamačius visus jo nelegališkus, negerus darbus, paskelbia "Kovoį", kad kiti drg. apsisaugotų nuo tos ypatos. Kas dažinosit, kur jis gyvena, meldžiam pranešti jo antrašą.

L. S. S. 195 kp. Komisija:

Saim Shleder,

Juozas Gugas.

PRANEŠIMAS ANTANUI SKINKIUI NUO 106 KUOP., MARYVILLE, ILL.

Malonus Drauge, Antanai Skinki, prasišalinai iš mūsų kuopos, nuskrtausdamas ją finansiška; prasišalinai ir iš mūsų miestelio. Teikis atsiliepti į mūsų kuopą, nes kitaip busim priversti apskelbti Jus viešai per laikraščius: "Kovą", "Keleivį" ir "Laisvę". Atsiliepmui mūsų kuopa duoda tik vieną mėnesį.

Su guodone finansų raštininkas Jonas Ramanauskas.

AUKOS.

STRAIKERIAMS.

Burlington, N. J. Aukavo: P. Povilauskas, R. Kedainis, A. Čepulionis, V. Lankialis, J. Lukošius, J. Kneziukas ir J. Gricianus po 50c.; J. Sinkunas 35c.; Baluilionis ir P. Diemontas po 30c.; R. Bočiulis, L. Juronas, K. Vaitiekaitis, F. Girdziavičius, D. Juronas, J. Mikolaitis, R. Frakas, M. Figrudis, M. Povilauskas, A. Bimba, A. Matijoras, J. Jaskelvičius, J. Basalikas, J. Kandzerka, J. Čipas, L. Bukis, M. Zemačiuke, M. Dambrauskiutė, J. Jeniulis, A. Kištajunas, P. Balunas, J. Petronis, J. Pavilauskas, M. Karlonas, J. Grigalunas, R. Jodeika, J. Jodeika, J. Adomaitis, D. Žilinskas, J. Čipas, J. Randzerka, F. Kulkauskas, V. Matikonis, A. Labunskis po 25c. \$1.30 smulkių aukų; viso \$14.25.

Aukos padalintos sekančiai: Bostono straikeriams ..... \$5.00 New Yorko straikeriams .... \$4.25 Rochester, N. Y. straikeriams \$5.00

J. Gricianus.

\$14.25 aukų perduota straiko Komitetui, "Kovos" Adm.

Ashley, Pa. aukavo: A. Juanauskas, F. Zailskas, M. Burgis, P. Lukasevičia, M. Medalis, M. Stankevičia, P. Sinkevičia, K. Sinkevičia po \$1.00; J. Zaitokas, J. Jenkauskas, P. Dovidaitis, J. Visockis, J. Vaiksnis, J. Danišauskas, A. Mangundilė po 50c.; A. Aksomos, D. Sebeckis, J. Bakunas, J. Griauskas, J. Degutis, J. Jenkauskas, P. Potelukas, J. Brukas, F. Ebert, S. Sirkin, J. Kena, S. Neullis, J. V. Kasparavičia, F. Pavilaitis, J. Jensaitis, J. Bantrusis, K. Demikis, J. W. Willems, Bart, M. Muilso, A. Jackelaitz, M. Klen, B. P. Haran, F. S. Cannelly, M. Itantey, F. Galonas, J. Tarutis, J. Medis po 25c.

Aukavusių po mažiau kaip 25c. neminime. Red.

Aukų Rinkimo Komitetas:

Petras Sinkevičia,

Antanas Iwanauskas,

Pranas Zailskas,

Kastanta Sinkevičia.

Great Neck, N. Y. 168 L. S. S. kuopos susirinkime aukavo: P. Marcinkevičia \$1.00; K. Lipskis, D. Slančiauskas, T. Plakstis, E. Marcinkevičienė, S. Germanavičiutė, P. Sapiega po 25c. Smulkių aukų 90c. Viso \$3.15.

KALINIAMS.

Waukegan, Ill. 9 vasario per krikštynas Jurgio Valiulio smūsi, kuris buvo pakrikštytas neprijungimoj nuo Rymo bažnyčios), antavo: M. J. Sobliekas 50c.; J. Naumkaitė, tėvas Valiulis, motina Vali-lienė, A. Kripas, M. Nauriaukas, V. Narijauckas ir J. Narijauckas po 25c.; viso \$2.25. Akmu.

\$2.25 aukų perduota R. ir K. K. izd. J. Ramanauskui. "Kovos" Adm.

PROTESTAS PRIEŠ 60 L. S. S. KUOPĄ.

Cambridgeport, Mass. 24 kovo 11. Bostono 60 kp. L. S. S. 24 kovo 11. buvo parengusi vakarėlį namai Bostono rubsiuvių straikerių. Vakareklj buvo pakviestas Laisvės choras iš Cambridge'aus, kad padainuotų kelias daineles.

Laikė pertraukų šio vakaro pamininkas perstato chorą dainuoti, bet nepasako, koks choras; po vakarekljės vėl prabyla ir sako, kad Ailo choras, bet tokio choro tame vakare visai nebuvo. Tiktai buvo pršytas Laisvės choras iš Cambridge'aus, o apie tai nei žodžio pimininkas neįstare. Garsino laikraščiuose, darė plakatus, minėdami, kad bus dainos, o kas dainos, tai nei žodžio.

Mės nežinom, kam jie taip daro. Ar tai, kad išjuokti mus, o įvri sau vardą geresnį, kad tik jie vis tesidarbuoja, o kiti miega?

Tad mės visi, Laisvės choro nariai, jaučiamės labai nuskrtausti tokiu 60 kuopos pasieligimu, kad to jojo paminėti choro vardą ir pakviti, iš kur jis, o ant galo da perstatė kitokiu vardu — Aidas.

Ypatos, atsilankiusios į So. Bostoną iš kitur padėti kokiame nors veikime, palieka išjuoktos, nors ir geriausiai ką atliktų, bet vietiniai, nors ir prasčiausiai atliktų, palieka išgirti. Laisvės Choras.

Nuo Red. Kiekvienam reikia atduoti, kas priguli. Savintis avemus nuopelnus negražu. Tačiau manome, kad Laisvės choras nebuvo paminėtas per klaidą vakaro pamininko ar nedasiprotėjimą rengėjų.

NAUJI RAŠTAI.

Tikroji Draugija ir Dirbtin. Parašė J. Laukis. Pustl. 42 kaina 10c. Chicago, Ill.

Juokų knygelė su paveikėliais; "Rygos Naujienų" priedas. Parengė S. Sveikutis. 1913 m. L. Jakavičiaus spaustuė. Ryga. Pustl. 32.

REDAKCIJOS ATSAKYMAS.

Burdingieriai. Mintis, kurias Tamsta pasakai, jau kiti pirmiau išreiškė mūsų laikraštyje. Todėl nesunaudosime. Meldžiame rašinėti korespondencijas iš savo miesto.

Ten Buvusiam. Pasikalbėjimą dėdės su Povylu įdėsimė.

Raulinaičiui. Korespondencija tilps sekančiame numeryje. Dėkui už greitą žinių suteikimą.

UŽSIBAIGĖ STRAIKAS.

Šiuomi pranešame visuomenei, kad jau New Yorko ir Brooklyno rubsiuvių straiikas yra pabaigtas. Platesnės žinios bus. Galite su aukomis ir laikraščiais susilaikyti. Presos Komitetas per Jos. Lapinskas.

UŽBAIGA LENOS ISTORIJS.

Caro paskirta senato komisija ištyrimui sušaudymo 300 Lenos kasyklų darbininkų tyrinėjo-tyrinėjo, ir štai ką atrado reikalingu: padaugint policijos ir padidint bausmę darbininkams už bile kokius prasikaltimus.

Tai yra lengva sakyti kitiems, kad butų patrijotais ir kovotų už savo tėvyne, kada jau ramiai sėdite patogiaiame ofise ir imate patogią algą.—De Leon.

Padidėjęs gerbusis ir padidėjęs liuosas laikas yra du dideli žmonių civilizuofojai. — Disraeli.

IIAMS. 9 vasario per... IES 60 L. S. S. JPA. Mass. So. Bost. S. 24 kovo... am jie taip... RASTAI. ja ir Dirbtin... is. Pust. 42... su pavėk... uijentų" pried... utis. 1913 m... austuvė. Ry... ATSAKYMAI. Mintis, kurias... jau kiti pri... su laikrašt... osime. Mel... koresponden... Pasikalbėj... ylu įdėsimė. Koresponden... ame numerje... zinių sutek... STRAIKAS. ame visuom... New Yorko ir... iuvių strai... platesnės žin... ukomis ir laik... i. Dekavičius, 424 E. Federal St. 57 kuopa Wilmerding, Pa., M. A. Pionka, 407 Patten St. 58 kuopa Kenosha, Wis., S. A. Glinkis, 260 Caledonia St. 59 kuopa Jersey City, N. J., C. A. Linarith, 45 Colgate St. 60 kuopa S. Boston, Mass., N. Januška, 242 Broadway. 61 kuopa W. Lynn, Mass., St. Zales, 32 Linden St. 62 kuopa Johnston City, Ill., C. Klibas, Box 556. 63 kuopa Lawrence, Mass., K. Gradanskis, 84 Oak St. 64 kuopa Paterson, N. J., S. Sadauskas, 75 Keen St. 65 kuopa Brighton, Mass., B. Užėnas, 24 Hitchfield St. 66 kuopa Chester, Pa., A. Krolius, 722 E. 8th St. 67 kuopa Shaft, Pa., K. Stankevičius, Box 81. 68 kuopa Cambridge, Mass., B. A. Simanavičius, 237 Broadway. 69 kuopa San Francisco, Cal., J. Adams, 363 Naples St. 70 kuopa W. Frankford, Ill., V. Laukaitis, Lock Box 191. 71 kuopa Exeter Boró, Pa., J. Grėšėkas, 109 Valley Av.

KOVA

ADRESAI L. S. S. KUOPŲ VIRSININKŲ.

- Sekretoriai kuopų, kurių adresai neteisingai pagarsinti, arba visai nėr, lai tuoj atsišaukia pas Centro Sekretorių. 1 kuopa, Philadelphia, Pa., S. Janulis, 335 Earp St. 2 kuopa Scranton, Pa., M. Salna, 338 Theodore St. 3 kuopa Cleveland, Ohio, A. Smulkstys, 1314 Oregon Av. 4 kuopa Chicago, Ill., A. Miščikaitienė, 3017 Parnell Av. 5 kuopa New Britain, Conn., J. Vabalas, 54 Lafayette St. 6 kuopa Pittsburgh, Pa., A. Zemaitis, 115 Moultry St. 7 kuopa Rochester, N. Y., A. K. Baltrušas, 3 Ludvig Pk. 9 kuopa Wilkes Barra, Pa., W. J. Tabaras, 487 New Grant St. 10 kuopa Mt. Carmel, Pa., A. Straigis, 341 S. Maple St. 11 kuopa Newark, N. J., M. T. Žolynas, 423 Walnut St. 13 kuopa Taylorville, Ill., P. Svedas, 811 E. Park St. 14 kuopa Baltimore, Md., K. Matulauškas, 604 W. Lombard St. 15 kuopa Minersville, Pa., J. Ramanauskas, Box 163. 17 kuopa Brockton, Mass., K. Navickas, 31 Ames St. Montello Sta. 18 kuop Collinsville, Ill., A. M. Metilionis, 440 S. Clinton St. 1 kuopa Brooklyn, N. Y., J. Urbonas, 102 Havemeyer St. 20 kuopa Brooklyn, N. Y., J. T. Sezo, 650 3rd Av. 21 kuopa Herrin, Ill., P. Raudonaitis, Box 296. 22 kuopa Chicago, Ill., A.A. Herman, 2120 S. Washtenaw Av. 23 kuopa Spring Valley, Ill., Pr. Rimkus, Box 463. 25 kuopa Naugatuck, Conn., M. Petraitis, 399 Main St. Union City, Conn. 26 kuopa Westville, Ill., S. Uždrevaitis, Box 664. 27 kuopa New Haven, Conn., S. M. Rinkevičius, 116 Mill River St. 28 kuopa Shenandoah, Pa., L. S. Kupčinskis, 217 E. Centre St. 29 kuopa Springfield, Ill., J. Kačergis, 1716 E. Matheny Av. 30 kuopa Yonkers, N. Y., F. Navikas, 416 Walnut St. 31 kuopa So. Bethlehem, Pa., P. Berukštis, 618 Chesnut St. 32 kuopa Pittston, Pa., K. Arminas, 315 Diamond St. West Pittston, Pa. 33 kuopa Binghamton, N. Y., S. Jasiulionis, 385 Clinton St. 34 kuopa Waterbury, Conn., P. Motiečius, 775 Bank St. 36 kuopa Bayonne, N. J., A. Lutkaitis, 73 E. 22nd St. 37 kuopa Chicago, Ill., St. Strazdas 2030 Canalport Av. 38 kuopa Bristol, Conn., J. M. Žvingilas, 11 Ingraham Pl. 39 kuopa Los Angeles, Cal., D. Dėvė, 224 E. 62nd St. 40 kuopa Worcester, Mass., J. Kairaitis, 48 Coral St. 41 kuopa Bridgeport, Conn., J. Marcinkevičius, 238 Main St. 42 kuopa Easton, Pa., V. J. Stankus, 413 Bushkill St. 44 kuopa St. Louis, Mo., J. Daujotas, 107 N. 10th St. 45 kuopa Passaic, N. J., P. Danskevičius, 32 Van Buren St. 46 kuopa Mahanoy City, Pa., J. Vitkunas, Box 172. 48 kuopa Pana, Ill., J. Dilbaitis, 608 W. 2nd St. 49 kuopa Hartford, Conn., K. Latėnas, 32 John St. 50 kuopa McKees Rocks, Pa., P. Samulionis, Box 63. 51 kuopa Grand Rapids, Mich., J. Dementis, 329 W. Leonard St. 52 kuopa New York, N. Y., R. Kruchas, 137 9th Av. 55 kuopa Allegheny, Pa., J. Mazukna, 810 Chateau St. 56 kuopa Youngstown, Ohio, D. Lekavičius, 424 E. Federal St. 57 kuopa Wilmerding, Pa., M. A. Pionka, 407 Patten St. 58 kuopa Kenosha, Wis., S. A. Glinkis, 260 Caledonia St. 59 kuopa Jersey City, N. J., C. A. Linarith, 45 Colgate St. 60 kuopa S. Boston, Mass., N. Januška, 242 Broadway. 61 kuopa W. Lynn, Mass., St. Zales, 32 Linden St. 62 kuopa Johnston City, Ill., C. Klibas, Box 556. 63 kuopa Lawrence, Mass., K. Gradanskis, 84 Oak St. 64 kuopa Paterson, N. J., S. Sadauskas, 75 Keen St. 65 kuopa Brighton, Mass., B. Užėnas, 24 Hitchfield St. 66 kuopa Chester, Pa., A. Krolius, 722 E. 8th St. 67 kuopa Shaft, Pa., K. Stankevičius, Box 81. 68 kuopa Cambridge, Mass., B. A. Simanavičius, 237 Broadway. 69 kuopa San Francisco, Cal., J. Adams, 363 Naples St. 70 kuopa W. Frankford, Ill., V. Laukaitis, Lock Box 191. 71 kuopa Exeter Boró, Pa., J. Grėšėkas, 109 Valley Av.

- 80 kuopa Hazleton, Pa., K. Merkevičius, 316 E. Diamond Av. 81 kuopa Chicago, Ill., J. Repšys, 1719 N. Wood St. 83 kuopa So. Brooklyn, N. Y., J. Weiss, 219 Sands St. 84 kuopa Montreal, Canada, M. Motuzas, 49 Porthenoi St. 86 kuopa Stoughton, Mass., St. Milėius, Box 981. 87 kuopa E. St. Louis, Ill., J.N. Simanaukas, 452 Collinsville av. 89 kuopa Gardner, Mass., J. Gayson, 139 Mechanic St. 90 kuopa Rhone, Pa., A. Juškauskas, Box 63. 91 kuopa Edwardsville, Pa., F. Mazurkevičius, 23 Murray St. 95 kuopa Ashley, Pa., P. Sinkevičius, 79 S. Main St. 100 kuopa Duquesne, Pa., S. Balčiunas, 201 N. 4th St. 104 kuopa Clinton, Ind., M. Aleliunas, Box 578. 105 kuopa Lewiston, Me., K. Vilaniškis, Box 36. 106 kuopa Maryville, Ill., V. Katilius, Box 121. 107 kuopa Coal Dale, Pa., A. Lakitskas, Box 202. 108 kuopa Carnegie, Pa., P. Gataveckas, 230 Magazine St. 113 kuopa Burlington, N. J., A. Cipas, 237 Union St. 114 kuopa Athol, Mass., M. Vasiliauskas, Box 117. 116 kuopa Detroit, Mich., J. E. Vasaitis, 115 Howard St. 117 kuopa East Pittsburgh, Pa., J. A. Skladas, Box 78. 120 kuopa Valparaiso, Ind., P. Sinkus, 553 College Av. 123 kuopa Aurora, Ill., M. Paulauskas, 690 Second Av. 125 kuopa Wakeegan, Ill., J. K. Berhyla, 1007 Marion St. 128 kuopa Cherry, Ill., B. Žolynas, Box 206. 129 kuopa Bridgewater, Mass., A. Baginskas, Box 238. 131 kuopa So. Omaha, Nebr., A. Kairys, 923 N.25 St., Omaha, Neb. 133 kuopa Norwood, Mass., P. J. Babilas, 15 Tremont St. 135 kuopa W. Fitchburg, Mass., J. Muraška 64 1/2 Middle St., Fitchburg, Mass. 136 kuopa Rumford Falls, Me., K. Pečiulis, 215 Franklin St. 137 kuopa Kensington, Ill., E. Alginavičiūtė, 12001 Indiana Av Pullman Sta., Chicago, Ill. 138 kuopa Cicero, Ill., Alb. Astrauskas, 1436 48th Ct. 142 kuopa Pawnee, Ill., J. Yoga, Box 71. 143 kuopa Williamstown, Pa., P. Stankunas, Box 11, Reinerton, Pa. 144 kuopa Haverhill, Mass., J. Zalanskis, 322 River St. 145 kuopa Wallingford, Conn., J. V. Stalioraitis, 74 S. Cherry St. 147 kuopa Elizabeth, N. J., B. Bočkuiūtė, 211 First St. 150 kuopa W. Hanover, Mass., P. Varžinskas, National F. Co. 151 kuopa New Kensington, Pa., K. P. Rutkus, Box 3. 152 kuopa Sheboygan, Wis., J. Dvilaitis, 919 1/2 S. Clara Al. 156 kuopa Beloit, Wis., K. Didžiurgis, 109 Prospect St. 156 kuopa E. Cambridge, Mass., J. Shileika, 110 E. 10 St. 161 kuopa Kearny, N. J., A. Jonaitis, 9 Maple St. 162 kuopa Boston, Mass., M. K. Virbalas, 92 Salem St. 163 kuopa Salem, Mass., K. Preitis, 20 Webber Av. Beverly, Mass. 164 kuopa Westernport, Md., M. L. Balčiunas, Box 238, Piedmont, W. Va. 166 kuopa Monessen, Pa., K. M. Kazlauskas, Box 453. 167 kuopa New Bedford, Mass., J. Sušas, 51 Washburn, St. 168 kuopa Great Neck, N. Y., P. Griškevičius, Box 161. 169 kuopa Terre Haute, Ind., V. Povilaitis, 1445 3rd Av. 170 kuopa S. Englewood, Ill., J. Butkevičius, 8427 Union Av. 171 kuopa Manchester, N. H., N. A. Rastenis, 343 Chesnut St. 172 kuopa Gary, Ind., A. H. Nanarionis, Box 94. 173 kuopa Batavia, Ill., J. Tomkevičius, 99 So. Prairie St. 174 kuopa Chicago, Ill., A. Spranaitis, 4524 S. Wood St. 175 kuopa Joliet, Ill., J. Rutkauskas, 102 Davis Av. 176 kuopa Tauton, Mass., J. Agurkis, 8 Monroe, St. 177 kuopa St. Charles, Ill., K. Šeštokas, 111 W. Main St. 178 kuopa De Kalb, Ill., A. Kristopaitis, 1003 Market St. 179 kuopa Moline, Ill., B. G. Daučauskas, 913 4th Av. 180 kuopa Auburn, Ill., A. Simkus, Box 28. 181 kuopa E. Rochester, N. Y., M. Labeika, Box 251. 182 kuopa Seattle, Wash., M. Baltrušaitis, R. 222, Globe Block. 183 kuopa Raymond, Wash., K. Chesunas, Box 64, S. Bend, Wash. 184 kuopa Cincinnati, Ohio, J. Vinickas, 413 Clinton St. 185 kuopa Seelyville, Ind., J. Malf, P. O. Clinton, Ind.

- 186 kuopa Ansonia, Conn., St. Bujanaukas, 57 Jersey St. 187 kuopa Harrisburg, Ill., A. Lietuvninkas, Box 135, Dorrisville, Ill. 188 kuopa Montreal, Canada, M. Mikalajunas, 198 Knox St. 189 kuopa Philadelphia, Pa., J. Grigonavičius, 1227 S. 2nd St. 190 kuopa Benton, Ill., St. Tarkauskas, Box 391. 191 kuopa Phila-Frankford, Pa., A. Kišonas, 4750 Cambridge St. 192 kuopa Na'hua, N. H., A. Tekorius, Box 55. 193 kp. Connerton & Fingerboard, Pa., K. Kucevičius, Box 51. 194 kuopa Royalton, Ill., J. Audiejaitis, Lock Box 113. 195 kuopa Clifford, Ill., S. Shleder, P. O. 196 kuopa Georgetown, Ill., A. Čikotas, 21 E. 12th St. 195 kuopa Providence, R. I., J. J. Šunskis, 233 Point St. 198 kuopa Pittsburgh, Pa., S. Sipavičius, 5230 Centre Av.

ŽMOGŪDŽIAI. 5-kių aktų tragedija iš gyvenimo, parašė Togobonič, ty. įdomiausias ir užimamiausias Teatras, kokie tik kuomet nors buvo lošiami. Vaidinimo dalyvauja 24 veikiančios ypatos. 3-me akte dainuoja choras ir šoka jaunimas prie mėnulio šviesos, neprijausdami, kad toje pat linksmimosi vietoje netrukus atsitiks baisi žmogūdytė. Veikalas tas pilnas sujudinamųjų scenų ir šmoningo juoko iki ašarų. Bus perstatytas subatos vakare, 5 balandžio (April), 1913 m. Salė atsidarys 7 val. vakare, teatras prasidės 8 val. vakare McCaddin Memorial Hall ant Berry st., tarpe 2 ir 3 gat., Brooklyn, N. Y. Kaina tikietų: 25c, 35c, 50c, 75c, ir box seat \$1.00. Kas norite nusipirkti tikietus išanksto, tai galima gauti: pas Urboną, kampaas Berry st. ir Metropolitan av.; pas Diržulaitį, 97 Grand st.; pas Miliušą, 103 Grand st.; pas aktorius ir L. S. S. 19 kuopos narius. Meldžiame gerbiamąją publiką kuoskaitingiausiai atsilankyti. (13-14) L. S. S. 19 kp. Komitetas.

NEPAPRASTAS VAKARAS. Bus sulošta tik ką išversta iš rusų kalbos juokingiausia komedija "Piršlybos" kapitono Pelesio su Magdute Sarkaitė. Bus perstatyti du monologai: "Girtuoklis" ir "Prostytė". Po persatitimu bus lakiojanti vakara, šokiai ir dovanos. Vakarą rengia L. S. S. 52 kuopa aktorius ir New York City aršius subatos balandžio (April) 12 d., svetainėje Sv. Jurgio 180-182 New York av., Newark, N. J. Monologai prasidės nuo 8 val. vakare, Piršlybos nuo 8:30. Įžanga: prieš teatrą po 35c, ir 25c, po teatro visai po 25c. Nuosirdžiai užkvičia Rengėjai.

L. S. S. 20 KP. ATIDAI. Mėnesinis susirinkimas bus seredoj 9 d. balandžio, 7:30 val. vakare, Rudniko svetainėje, 650 — 3rd Ave., Brooklyn, N. Y. Draugai, šalin paprotys — "be manės apšėis", atėikit visi ant susirinkimo, nes yra daug svarbių dalykų apsarvstymui. Sekr. J. T. Sežo.

ATIDAI L. S. S. 6 KP. Draugai, mėnesinis susirinkimas bus 6 d. balandžio (April) 1913 m., nedėlioj 2 val. po pietų L. S. S. 6 kp. Apšvietos Klube ant "Dilgėlių" Redakcijos viršaus po num. 2400 Fifth Ave., Pittsburg, Pa. Draugai malonėkite visi susirinkti ir užsimokėti mėnesines mokesstis, nes daugelis yra skolingų; taipgi atsivėskite ir naujų narių prisirašyti. Susirinkimai yra laikomi 2 sykiu į mėnesį: pirmą ir trečią nedėlioj kožno mėnesio. Fin. Sekr. F. Rudzevičius.

DIDELIS BALIUS. Monessonio Lietuvių Darbininkų kuopos 166 L. S. S. bus svetainėje Assembly Hall cor. 8th st. Donner Ave., Monessen, Pa., subatoj, 5tą d. balandžio (April) 1913 m., prasidės 7 val. vakare. Įžanga vyrai at 25c, moterėi ar merginai at 5c. Bus puikus balius, nes lietuviški muzikantai iš Wilmerding griėš šokiai. Gardzių užkandzių ir gerų gėrymų, turėsim svečiams pavaišinti. Malonėi kviečiam visus lietuvius, paneles, moterėles, skaitlingai iš aplinkinių miestūnkų pributi. Kviečia Komitetas.

ATSISIAUKIMAS. Mėš, šv. Petro ir Povilo draugija, atsišaukiamė draugija D. L. K. Vytauto, Tacoma, Wash. Mūsų draugas Jonas Wirwich, gyvenantis Tacoma, Wash., sirgo ir pajėško iš mūsų pašalpos (benefit) nuo

28 kovo 1912 m. iki 20 geguzio, 1912 m. Mėš gavome palidijimą, kad jis buvo jūšų prieziuru per visą šūgimo laiką, prispausta D. L. K. Vytauto draugijos žymė ir pasirašyta vyriausybes. Prez. Pranas Likoševich, Rašt. Ignas Sabutis, o mpa gavome kitą žinią, kad jisai per tą laiką dirbo. Nedirbo viso tik dv dienas ir pusė. Mėš norime žindri ar jūšų drougija yra tikrai liudijusi ar ne? Ar visi nariai apie tai žino, ar tik šitie 2 vyrai palidijė? Todėl mėš atsišaukiamė per lairaščius, kad šitas darbas išeitų į aištė. Mėš tikrai nežinome, gal kai apgavimai padarė ant jūšų drougijos vardo tą palidijimą. Todėl malonėkite pareikalauti iš mūsų palidijimo. Mėš egrąžinsim jūms atgal, nes nežinome kam išturti ačiū, visai draugijai, ar tik tiem dviem vyram, kurie yra palidijė. Su guodone. Dr. Šr. P. ir P. Komitetas. Atsišaukite ant šio antrašo: Mr. John Sabanski, 261 — 2 st., Elizabeth, N. J. (15)

"KELEIVIO" KALENDORIUS 1913 METAMS. Su darbininkų šventėmis ir paminėjimais: svarbių nuotikių iš kovos dapo su kapitalu, ir papuoštas gražias paveiklais. Turinys. 20-tines suaktuvės Kražių -kerdynės. Kaip atstrado popiežiaus. Ar ištikrųjų žmgaus siela nemirštanti? Kaip cars Aleksandras III važiavo. Karcivai. Nuo ko paeina vėjas. Kas yra dinamitas ir kaip jis padarytas. Didžiausi gaisrai ir nuostoliai. Atmofera (oras). Didžiausios upės pasuljy ir daug smulkesnių raštų. Kaia 25c. Inigus galit siust taip: Suvynioit į popierą sidabrinį 25c, įdėkit laiškų ir užrašykite savo ir "Keleivo" adresą. Mums labai daug taip prisūncia ir negirdėt, kad prapulę. Tmykit! Kadangi kalendorių jau mažai teliko, tad pasikubinkite užrašyti, nes vėliaus gali pritrukti. Adesuokit taip: "KELEIVIS", 28 Broadway, So. Boston, Mass.

PRISILAIKYKIT SIŲ TAISYKLIŲ: 1) Perstant adresą visuomet pasakokite patsūniausiai, pažymėdamas, kur yra naujā adresa. 2) Jei adresa paeina, atvirā laivė, visuomet parasykit savo prāvėsiu. 3) Reaant kokių nors pašalinių informacijų, visuomet įdėkit krasos žneclę atsakymui. 4) Siūnciai visokius pinigūs, visuomet siūskite "Kovos" arba Administratoriū vardu. 5) Priimant naujus narius, visuomet reikia reikalauti, kad iš sykiu užsinokėtų bent už tris mėnesius. 6) Siūnciai kokių nors spaudos darbi, visuomet prisiūskite bent dvi savates prieš rengiamą viešą vakarą. Sykiu su užsakymu įdėkite bent vieną dolerį rankpinių. 7) Gavę nuo administracijos bilą, visuomet bent į dvi tris savates atsteikite ir sykiu su pinigais prisiūskite gautją bilą, tuomet Administracija suteiksita daug parankumo ir jās gausite umai pakvitavimą. Tas yra daroma visuose biuziuose ir tai paranku. "Kovos" Administracija.

50,000 KNYGU Vysai Dykai Del Viru. Ta knyga yra stebuklinga ir siusta yra tyk del viru. Knyga ta prastais, suprastais žodžiais pasaka kaip gal atgauti vyriškumą, išgydyti nuo užnuodijima kraują arba apypli, publegimas sieklus, patrotitu styprbe, patitus ir kitus šmetimus, negromulavima, patrotitu styprbe, gyvla, kiapenu, inkstu ir pules ligas, ruma-tizma, gonorrhoea arba triperi, naujai igautas lygas, strictura ir vvasas vyru lygas, gal buti igidomas sava namuse privatūškai, slapta ir labai pygai. Ta, dykai igauta knyga, pasakia jūms kodėl jus kentat ir kaip galeit galutinai išgydyti. Knyga ta yra krautuvė žinioš, katrus ture žinoti kožnas vėdes arba nevedes vyras. Ta knyga yra parašita par Daktara, katras atsydave ilgo laika tyrinejimu tu, specialiauku lygu. Temykit, jog ta knyga yra siusta vysai dykai, užmokam už pačto, ing užpėčėtita konverta. Neusiak nekoliu pinigū, tyk parašiki sava vardu, ir adresa ant žemias paduotū kuponu, katru siusk mums šendena. DYKAI GAUTOS KNYGAS KUPONAS. DR. JOS. LISTER & CO., 1 903 22 Fifth Avenue, Chicago; Godotinas Tamistai: Pagal Tamistos priedėjimā, al noriečjau jog Tamista priimtumel man vysai dykai vėna jusa knyga del viru. Vardas..... Siestas..... Adresas.....

LOXOL PAIN-EXPELLER. VISUOMET LAIKYK NAMUOSE, KUOMET TAU PRIREIKS, TAL PRIREIKS ANT GREITŲJŲ. BET SAUGOKIS BEVERŲJŲ PAMEŽDŽIŲJŲ. Reikalinga tuojaus. 500 išsilavinusių angliakasių. The Davis Coal & Coke Kompanija iš Thomas, W. Va., reikalauja 500 išsilavinusių angliakasių (mainerių). Šios kompanijos industrija šiandien net pasidvigubino. Nuolatinis darbas beveik už dvi. Straike iki darbininkų riaušiu nėra. jos išdirbiniai parduodama jau dvidešimtas metas. Paprastas angliakasis gali uždirbti nuo \$2,50 iki \$6,00. Į dieną, kas priklauso nuo jos gabumo kasti angli Kompanija pristatė daugybę gražių stūbų su puikiais kambariais dėdvių šeimynų įvedė gazą ir vandeni. Straike iki darbininkų riaušiu nėra.

Teatras ir Balius! RENGIA LSS. 11 kuopa Bus antrą subatvakarį po Velykų 5 dieną Balandžio, April, 1913 m. SVETAINĖJE Švento Jurgio Draugystės 180-2 New York ave., Newark, N. J. Pradžią 8 val. vakare. Bus lošiama žemkalnio 4-rių veiksmų drama BLINDA. Veikalas BLINDA yra vienas iš žymiausių, ką mėš turime lietuviškoje kalboje. Todėl kiekvienam mylinčiam teatrališką dailę, bus puiki progā jį pamatyti perstatyme. Aktorių dalyvauja virš 20 ypatų. Nepraleiskite progos ir nepamirškite atsilankyti. Po teatro bus šokiai. Tikietai po 50c., 35c. ir 25c. KOMITETAS.

Farmos! Farmos!

Turli pardavimai 25,000 akru žemės; parduodu po kiek kas nori akra dėl visokio didumo farmu. Ant tos žemės yra tarpais maži miškai, tarpais yra pilki laukai kur galima sėti ir arti be valimo. Jis tu mišku galima pasibūdavoti krajavus būdinkus arba tvoras apsitverti. Parduodu po \$8,00 iki \$20 už akerį. Jeigu ant išmokėtos, tai tuoj reikia įmokėti po \$1,00 už akerį, o kita suma gali mokėti kaip išgali: kas mėnuo ar kas metal, ant kiek metu sutarsime. Laikė bedarbės, ilgios ar kokios nelaimės atsitikime, mokesčio palauksiu ant toliau. Turli pardavimai GYVENAMU FARMU SU TRIGBOMIS, ARIAMIS LAUKAIS IR SODNAIS: visokio didumo, visokių prekių, pigių ir brangių. Tos farmos randasi Michigan valstijoje, pafel ežerų Michigan arti dvieju turguonu miestu, į kuriuos atplaukia daugybė laivu. Aš turli pardavimai žemės greta dviejuose pavietose LAKE IR MASON. Mason paviete žemė geriausia ir čia randasi didžiausi lietuvių fermerių KOLONIJA visoj Amerikoje. Yra čia pirkę 132 lietuvių farmas ir kas metal skaitlius duoginasi. Mielas Broll Lietuvi, jei nori sau ir savo šeimynai geresnio, linksmesnio ir sveikesnio gyvenimo, pirk farmą. Trumpu laiku lietuvių čia status savo bažnyčią ir bus tikra antra Lietuva. Norinti pirkti arba platus žiniu atvažiuokite arba rašykite, gausite knygelę ir mapą dovanai. Adresuokite:

ANTON KIEDIS
Peacock, Lake County, Mich.

L. S. S. VIRSININKŲ ADRESAI.

Veik. Kom. Susisėsimų Sekretorius, L. S. Kupcinskis, 217 East Centre St., Shenandoth, Pa.
Pildantysis Komitetas:
V. Paukštis, 242 Broadway, So. Boston, Mass.
M. Kapočiūtė-Michelsonienė, 28 Broadway, So. Boston, Mass.
A. Bernotas, 1815 E. Moyamensing Av., Philadelphia, Pa.
L. S. S. Centro Sekretorius, J. Stasiulevičius, 1815 E. Moyamensing Av., Philadelphia, Pa.

"Kovos" Redaktorius, K. Vidikas, 1815 E. Moyamensing Av., Philadelphia, Pa.
"Kovos" Administratorius, A. Zyromtas, 1815 E. Moyamensing Av., Philadelphia, Pa.

Literatūrinis Komitetas:
L. Pruseika, 242 Broadway, So. Boston, Mass.
St. Strazdas, 2030 Canalport Av., Chicago, Ill.
St. Michelsonas, 28 Broadway, S. Boston, Mass.

Rev. ir Kank. Sėpimo Komitetas:
Pimsėdis, A. Zolynas, 23 Warwick St., Newark, N. J.
Sekretorius, J. Bulota, 708 Warner St., Baltimore, Md.
Išdėininkas, J. Ramanauskas, Box 163, Minersville, Pa.

Sąjungos Turty Kontr. Komisijos Sekretorius, R. Merkis, 1815 East Moyamensing Av., Philadelphia, Pa.

L. S. S. Rajonų Sekretorių adresai:
I. J. A. Zukauskas, 77 Drayer St., Waterbury, Conn.
II. A. J. Neris, 162 Sitgreaves St., Phillipsburg, N. J.
III. J. Andriukonis, Box 3, New Kensington, Pa.
IV. F. Petrasūnas, 108 Ripley St., Elizabeth, N. J.
V. Dudinskis, 151 W. Line St., Shenandoth, Pa.
VI. J. Undzius, 242 Broadway, S. Boston, Mass.

VII. J. M. Bučinskis, 5 Murphy St., Binghamton, N. Y.
VIII. J. Repšys, 1716 N. Wood St., Chicago, Ill.
X. J. Kačergis, 1716 E. Matheny Av., Springfield, Ill.
XI. J. Stankus, 1063 Bridge St., Grand Rapids, Mich.
XII. J. Vitkauskas, 757 Greenwich St., Valparaiso, Ind.

Veik. Komiteto narių adresai:
I. M. Mikalavičienė, 1449 S. Main St., Waterbury, Conn.
II. A. Dagis, 509 Green St., Philadelphia, Pa.; V. J. Stankus, 413 Bushkill St. Easton, Pa.
III. J. Brazauskas, 2400 Fifth Av., Pittsburgh, Pa.; J. Maziukna, 810 Chateau St., Allegheny, Pa.
IV. J. Gilius, 32 Van Buren St., Passaic, N. J.; J. Sukys, 154-6 Grand St., Brooklyn, N. Y.
V. L. Kupcinskis, 217 E. Centre St., Shenandoth, Pa.
VII. A. Valincius, 9 William St., Pittston, Pa.
VIII. A. Kvedaras, 1841 S. Halsted St., Chicago, Ill.; A. Petrakis, 4630 Gross Av., Chicago, Ill.; V. Mišeika, 3149 S. Halsted St. Chicago, Ill.
X. A. Merkevičius, Box 136, Johnston City, Ill.
XI. M. Mockus, Box 54, Detroit, Mich.
XII. T. Bartkus, 559 Garfield Av., Valparaiso, Ind.

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mokyklis be mokytojo (apdaryta) \$1.00
Vaiku draugas arba kaip mokyklis skalyti ir rašyti be mokytojo..... 15 c.
Naujas Budas mokyklis rašyti be mokytojo..... 10 c.
Aritmetika mokinimuisi rokundu, su paveikslais (apdaryta) 35 c.
Viso \$1.60
Kas atsitys išlirpęs šita apgarsimamą iš "Kovos" ir \$1.00 per money order, tai gaus visas 4 knygas 60 c. pigiau.

P. MIKOLAINIS
Box 62 New York City.

BUK MANDAGUS! NUSIPIRK ETIKETA

Arba taisyklės, kurių kiekvienas turi prisilaikyti apsilėjime su kitais. Ten rasit suvirę 300 pamokinių gražaus paselgimo dėl visų visokiuose atvažuose. Kalna 25c. Piginus mažiau dolerio galima siųsti krasos ženkleliais.

M. M. Rice-Herman
140 E. 19 st., New York.

Visiems prieinamas LAIKRODŽIUS.
Šis pulkas im. 21 aukenotas RAILROAD LAIKRODŽIUS suvaku uženkams ir nustatomas geriausi laikai, viskas pulkai įtaisyta, absoliutiškai tikras ir atkakantis. Gwarantuotai ANT 30 METŲ, abi pulkai, gražiai gravuoti, pagal naujaneją madą. Šis laikrodis skiriamas ypatingai GELEKELIO DARBININKAMS kurie privalo visada turėti teisingą laikrodį. Vyriški ir moteriški. Spėjaliu pastilymas. Męs prisiųsime laikrodį tam adresu C. O. D. \$3.75 ir ekspreso laisva su tokiu pilno išsirašinavimu. Jei nebus pilnai užgandūtas NEMOKET NEI CENTO. Prie kiekvieno laikrodžio pulkas aukenotas retėžėlis ir kompozitė dykal.

EXCELSIOR WATCH CO.
903 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.

"KOVOS" Administracijos

Gallma tuojau užsprendu meruoti šiuos žemiau surašytus lietuvių laikraščius. Juk beveik visi sąjungiečiai, apart "Kovos", skaito da ir kitus laikraščius, todėl užsisakykit juos per "Kovos" Administraciją, tuomet Sąjungai bus pelnas, o jūs gausite tą ko norite. Verta užsisakyti šiuos laikraščius:

- RANKPELNIŠ Dvisavaitinis
Kaina metams \$1,50
Išaina Skotijoje
- LAISVĖ Du syk į savaitę
Kaina metams \$2,00.
Išaina So. Boston, Mass.
- KELEIVIS Savaitinis
Kaina metams \$1,50
Išaina So. Boston, Mass.

- DARBININKŲ VILTIS Savaitinis
Kaina metams \$1,50
Išaina Shenandoth, Pa.
- DILGĖLĖS Dvisavaitinis
Kaina metams \$1,00
Išaina Pittsburgh, Pa.

- LIETUVIŲ ŽURNALAS Mėnesinis
Kaina metams \$1.00
Išaina Chicago, Ill.
- LAISVOJI MINTIS Mėnesinis
Kaina metams \$2,00
Išaina Scranton, Pa.

Taipgi ar sau ar savo draugams užrašysit minėtus laikraščius, užsakymus visuomet siųskite "Kovai".
1815 E. Moyamensing ave., PHILADELPHIA, PA.

KOVOS AGENTAI.
A. Kiškunas
88 Charter vak ave., Hartford, Ct.

Kestone Phone Main 14-28.
Bell Phone Lombard 2506
Dr. Philip ROVNO
423 Pine st. PHILAD., PA.
Priftimo valandos:
Nuo 10 ryto iki 3 P.M. Nuo 6 iki 8 vak.
Gallma sukalbėt rusiškai ir lenkiškai.

Rusiškai-Amerikoniška LINIJA

Geriausis, didžiausis ir greičiausias laivai, tleka tarnystę tarp Rusijos ir Amerikos nestodami net didžiausiuose portuose. „Czar“, „Kursk“, „Russia“.

Roterdamp į 8 dienas; į Lilepoją — 1d.
\$33.00 III Klamos \$35.00
\$45.00 II „ „ \$50.00
\$60.00 I „ „ \$70.00
Sekantis išplaukimas iš New Yorko: RUSSIA 5 balandžio
Dėl platesnių informacijų kreipkitės pasau- sų agentus, arba pas generalinį agentą A. E. Johnson & Co. Gen. Pass. Agent 27 Broadway New York.

POPIEŽIUS AR KRISTLUS?

Męs norėtume kad atsiųstų nors vienas knygas ar katalikas, kuris galėtų prirodyti klaidingumą faktų sutalpinų šioje knygoje, kurioje męs prirodom, kad Rymo-Katolišk bažnyčia yra nekrikščioniška. Koznas puslapis yra aikių adarjais. 224 pl. preke 25c., su prisilantimu, 5 už \$1
Koznas vyras ir moteris, Interesuojantis amekoniškoms institucijoms ir liuobybe, turėtų stebėti šią knygą šimta ir išdalyti tarp savo draugų.
American Liberty Pub. Co. (Not In.)
Dept. 146 Box 814 Chicago Ill.

Visiems naudinga

Kiečienis Atlases viso pasaulio arba ten lapne knygelė, praėjusio dešimtmečio išleidimas, kuri turi 499 pusl., didum 3 1/2 x 5 1/2. Angliškoje kalboje. Mapos, kurios parodo geležinkelius, vandenis, kalnus; Sevyntųjį Valetijų stetus, teorijas ir kiek stetus miestų ir kiek gventojų stete ir atakruose miestuose. - taip ir viso pasaulio miestu. Kalna \$1.0. Gausnama pas:

M. M. Dovidaitį
221 Pine st., Wilmington, De.

VISU ŽINIAI.

Perkrausčiau savo bučernę ir grosernę į naują ir geresnę vietą, po num. 2230 Fifth av. kamps Bredy st. Kas norite nebrangiai pirkti gerą tavorą, ateiškite pas mane, o busite užganėdinti. Su pagarba.
John Kazlauckas
2230 Fifth ave., Pittsburgh, Pa.

F. J. Bagocius

Notaras. Tarkos Telsėjus. AGENTAS
Visų Geriausių Laivinių Kompanijų
28 W. Broadway
So. Boston, Mass.

Siunčiu pinigų į visas pasaulio dalis

ESU PO KAUCIJA.
Jei Jums, skalytojai, patinka "Kova" su mano raštais ir mano redaguojamos "Dilgėlės", tai patiks ir šis telsingas mano patarnavimas pinigų siuntime. O jūs siųsit pinigų per mane, oš siųstu savo raštus Jums į "Kovą". Nuo Jų priklauso, kad galėčiau "Kovoj" rašyt. Rašymas yra darbas. Dirbt be jokio uždarbio nevisada galima. Savęs nenuskriausdami, paremsit mane nors menku uždarbiu ir aš galėsiu "Kovoj" rašyt. Ranka raunų masuoja — ar ne Pinigų kalnas tuo prisitūnė, kas tik pareikalauja.
J. BALTRUŠAITIS,
2400 5th ave., Pittsburgh, Pa.

NEBO Korkniais galais PAPIROSAI
Palkų paprosai
Turkiško rankiaus
10 už 5c
Parsiduoda krautuvose
GERIAUSI visame SVIETE
ESTABLISHED 1760

Nauda iš skaitymo.

Jau giloje senovėje, kaip tik dasprtojo išreikšti neregimas mintis regimais ženklais, žmonėgeral suprato knygų naudą. Dabar, kuomet knygos, kaip vanduo iš išdėno plaukte plaukte po visus kraštus, kada visur auklunas prie moko, prie apvietos, prie knygų! Tad šiais laikais da geriau suprantamas nauda iš skaitymo knygų.
Knyga — tai mintis autoras. Knyga vienomet ir visur, kaip geras draugas, gali steti mums į pagelbą savo pastarimais. Skalydami męs su-įpažistam su vargais, nelaimėmis ir rūpečiais skrydijamų darbininkų ir tas sąžadina mumsyse melie prie tų vargdienų. Matydami jų vargiška padėjimą neuimtinam, bet da su didesne rilia ir patiekijimu pasirengiam kovon.
Skalydami knygas gaudom mintis, semiam jaunemus, šadinam savo dvasią sekdami darbus prakūnijū žmonių, kuriems reikėjo nukentėti daug vargo, nekartą ir bado.
Darbininkai laikraščiai, kurie kaip pavasary bitės iš avilio, pasiklid po visus kraštus, keldam iš miego darbininkus, rengdami juos prie darbo, nedami žinles iš visų pasaulio kraštų, jog visur darbininkai darbuojasi, visur žengia pirmyn! Tuomet skalytojo omenyje kils prakūl mintis ir su didesne energija greibiasi už darbo, kuris atveds naudą skrydijamams.
Todi ir mę, draugai ir draugės, pradėkime su didesne energija ir pasiremtumu platinti darbininko ir mokoliko turinio knygas ir męs vienatni darbininkai laikraščiai "KOVA", leidžiamą darbininkiškos organizacijos Liet. Soc. sąjungos.
Kokias tik norite knygas galite gauti "Kovos" adm. Adresuokite:

"KOVA"
1815 E. Moyamensing ave., Philadelphia, Pa.

Ką tik išėjo iš po spaudos Anarchistų leidžiama KNYGA, Tikroji Draugija ir Dirbtinė

Išėjimas priežasčių netikumo dabartinės draugijos su istorine peržvalga dirbtinės draugijos praigaištingumo ir nurodymais į tai, kurio Tikroji Draugija privalo buti. Tikra pagelba tiems, kurie įsiekio išėjimo iš dabartinės draugijos nelemtumų. Parašė J. LAUKIS, pusl. 42, Kalna tiktal 10c.
Taipgi galima gauti pas mums Anarchistų literatūros lietuvių ir rusų kalbomis, ir k.k. Norintiems susipažinti su Anarchizmu bei kitomis mokslo teorijomis, skalytkit „Laisvają Žmoniją“, Kaina metams 50c.
iš jos su tuomi apspaziūnsite. Pamatymui prisųskit viencentį krasaženklį. Pinigus siųskite Money Orderiu arba idėkit 10c konvertim. Kreipkitės šiuo adresu:
G. KYBA, 3149 So. Halsted St., Chicago, Ill.

I. Rosenbaum, SENIAUSIA

Lietuviška Banka Philadelphiajoje, Pa.
Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų. Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.
Agentūra geležinkelių tikiety.
Parduodama geležinkelių tikiety į visus miestus Jungtinių Valstijų.
605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

LIETUVIŠKAS GYDYTOJAS

Dr. IGNOTAS STANKUS, M. D.

Tikras Lietuvis Daktaras ir Chirurgas Philadelphiajoje.
Gydo visokias ligas vyrų, moteriu, vaikų ir daro visokias operacijas. Jis yra pabalges daktarišką mokslo Indanos Universtete, buvo miestav daktaru, kur praktikavojos po dispensares mieste Indianapolis, Ind. Paskul specialijaiškai mokinosi daryti visokias operacijas ir gydyti pavojingas ligas didžioje mokykloje The New York Post Graduate Medical School and Hospital. Po įgijimū didžio daktaro mokslo, Dr. Stankus įrenge savo ločną namų mieste Philadelphiajoje, kur prima visokius ilgonius dėl gydymo ir darymo operacijų. Visi, kurie turėjo operacijas ir gydė, ilkos užganėdinti ir dėkingi. Jeigu kas pelkia daktarą Ig. Stanku, tai tas žmogus yra ufydytojas arba koksai vaikata tarnaujantis pas kokius apgavingus daktarus.

Daugybės padėkavonų. Kellos člonal talpinasi.

Malonus daktar Ig. Stankus, juos gyduoles atneš man didžiausią naudą, už ką jis riu širdingai ačiū ir platinu juo vardą tarpe savo pažystamų ir giminių. Juozapas Valkevičia, 821 Antelope st., St. Louis, Mo.
Iš Canados rašo taip: Aš, Motiejus Bružas, širdingai dėkavau daktarui Ig. Stankui už išgydymą manęs nuo vryškės ligos. Prie š daktarų krosijamų Canadoje ir daug plėnų padėkav. bet negalėjo manęs išgydyti. O kaip atelsaukiau pas daktarą Ig. Stanku ir jis mane išgydė nuo pirmo prisilantimo gyduoliu. Ištaru ačiū ir stundū savo paveldui (fotografiją) vietoje padėkavonės už išgydymą. P. O. Barnett, B. C. Canada.
A. J. Anskaitis, 511 Railroad ave., Brooklyn, N. Y. Išreikšiu savo širdingą padėkavonę Dr. Ig. Stankui už išgydymą nuo skaudėjimo pečių, skaudėjimo po krūtinės ir sunkios kvėpavimo. Da turiu komulį, bet ir tas daug kartų mažesnis negu pirma.
Tos visos padėkavonės yra idėtos su davejijimu pačių pacientų.

PASARGA.

Pamalykite gerai, jeigu daktaras patę gal perskalytyti juos laiką ir patę gali su jomis suanekoti, tai geriau gali išgydyti negu tie daktarai, kurie juos kalbos virdinali suopranas. Nespaigūnajte, arda tenai lietuviško daktaro tuose institucijose ir Klinikose, kurie garsinasi po laikraščius. O jeigu kokis berniukas istumocias tenai juos lietuviškai kalbą kokiam daktarpalaukui, tai supraskite, kad toks tenai yra ir gydymas. Tuos žinatus ir Klinikus užlaiko susidėję bernaiškiai ir pas juos nelina gerus daktarus tarant. Man širdingas pastarimas jeigu neuori gylytis pas lietuvišką daktarą, tai paimk koki žmogų, kuris sines gerai angliškai, ir nueik su juom pas gerą daktarą savo miestelyje, o apatard tenai tikra pagelba. O jei norite galite atsisukti ir pas mane. Aš teipgi paduosiu Tamatai tai sūga daktarišką pagelbą. Bėdams aš gydam dovanai.

Dr. Ignatius Stankus

1210 SO. BROAD ST., PHILADELPHIA, PA.
Ofiso Iš ryto nuo 9 iki 11. Po pietu nuo 2 iki 4 ir vakarais nuo 7 iki 8.
Valandos Nedėliomis nuo 10 iki 3 val. po pietu.

Siuomi pranešame, jog jau išėjo iš spaudos LSS. 18-leidimas No. 12-as

SOCIJALDEMOKRATŲ MOKSLO PAMATAI
Parašė K. Kautsky. Iš vokiečių kalbos vertė P. Kovas. P. 55, prekė 20c
Si knygelė turėtų rasti kiekvienoj darbininko žmogus grūtoje, ir kiekvienas interesuojantis socializmo klausimu, privalo būtinai minti knygelę nusipirkt ir perskalyt, nes tik tokius raštus skalydamas darbininkas žmogus, gali gauti suprastim apie socializmo mokslą ir pažinti dabartinę netikusią išnandojimo tvarką.
Reikalaujanti minėtos knygelės prisųskit "Kovos" Adm. 20c, o tuoj apturėsite. Agentam nuleidžiama nuosiminti.

"LAISVĖ"

Visuomenės, Kulturos, Politikos, Literatūros, Populiariskai-Moksliskas LAIKRAŠTIS
Eina du sykiu savaitę: Utarninke ir Pėtnyčioj.
Laikraštis "LAISVĖ" didelio formato, talpina raštus geriausių rašintinkų ir visuomet pilnas naujaušiu ir tikriausių žinių. "LAISVĖS" prenumerata Suvienyotose Valst. metams \$2.00, pusmečiui 1 dol. Už rubėžuose — metams 3 dol., pusmečiui — \$1.50.
Ant pažūrėjimo slunčiam vieną numerį DYKAI!
Užirašant laikraštį arba turint kokius nors reikalus adresuokite taip:
"LAISVĖ" 242 West Broadway SO. BOSTON, MASS.

Rusija pralenkia Amerika.

Ne liuosybėje, bet išdirbime Vodka, skanus rusiškas tautiškas gėrimas, yra žinomas savo čystumu ir pulkumu, nes jis atydziai išdirbtas ir savyje prilatko vien sveikas grūdų išunkas. Męs užlaikome Vodka importuotą ir Vodka člonal išdirbtą.
Męs išdirbame Vodka iš čystų grūdų ir tokiais pat apatatais ir budo, kaip kad išdirba Rusijos valdzia.
Ačiū mūsų veiklumui męs parduodame už labai nuolėmintą prekę. Jūs galite gauti Vodka importuotos ir Vodka člonal išdirbtos, taipgi geriausios Amerikoniškos ir importuotos degtinės, vynų ir saldžiū gėrimų.
Alus bonkutėmis ir bačkomis.

J. CARTON
401-3-5 South st. Philadelphia, Pa.